

KONGO REIKALAI PAKRYPO BLOGOJON PUSĖN

KUWAITO ŠEIKAS NEBIS IRAKO VASALU

Pasiryžęs išlaikyti žibalo karalių nepriklausomą

KUWAITAS. — Irako diktatoriaus gen. Kassimo paskelbimas, kad jis laiko Kuwaito valstybę savo teritorijos dalim, užrūstino visų pirma Saudi Arabiją, kuri būtų seniai prisijungusi alyva persisunkusią šalę, jei tik būtų galėjusi. Generolo Kassimo okupacijos planams pasipriešino ir JAR prezidentas Nasseris.

Kuwaito valdytojas šeikas Sabah (Abdullah al-Salim al-Sabah) atmetė generolo Kassimo globą ir atsisakė būti jo vasalu, Irako gubernatorium. Anglai, kurie naudojami Kuwaito žibalo šaltiniais ir kurie ligi praeitos savaitės valdė šią šalį kaip savo protektoriatą, yra daugiausia suinteresuoti Kuwaito nepriklausomybės išlaikymu.

Bet jiems maišytis yra nepatogu, kad jų neapsauktų imperialistais. Anglai kalbina, ir gana pasėkmingai, arabų šalis, kad jos pastotų kelią Irako planui aneksuoti Kuwaitą. Blogiausia atveju anglai, atrodo, patys įsiterptų. Reikia, kad šeikas paprašytų jų pagalbos. Bet šeikas delsia; jis nori išsaugoti savo nepriklausomybę brolių arabų pagalba.

Vienas užpuolikas bijo kito

Neatrodė, kad tokiomis nepalankiomis sąlygomis Irako diktatoriaus pasiūstų kariuomenę Kuwaitui okupuoti. Gal būtų, kad jis lauks patogesnės progos, po paskelbimo, kad šeikystė yra Irako dalis. Šiuo pranešimu, kad jis paėmė, nors ir neprašomas, Kuwaitą į savo globą, jis norėjo užbėgti už akių Nasserui ir Arabijos karaliui Ibn Saud, kurie manė, kad Anglijai suteiktus pilną nepriklausomybę Kuwaitui, būtų nesunku jį paimti savo valdžion.

Pasirodžius daugiau tokių "globėjų", karalystė su 200,000 gyventojų ir 9 bil. statinių alyvos atsargų žemėje gali tėti savarakiška gyvenima.

Lietuvių delegatų pas Adenauerį

(E) Bonna, Fed. Vokietija. Tarptautinio Komiteto Krikščioniškai Kultūrai ginti prezidento posėdžių proga, Baltijos sekcijos atstovai pirm. dr. P. Karvelis ir gen. sek. dr. Namsonas buvo priimti Fed. Vokietijos prezidento H. Luebke ir kanclerio dr. Adenauerio. Prezidentas Luebke pasikalbėjime su Baltijos sekcijos vadovybe pasisakė prisimenąs pabaltiečius. Šia proga prezidentas patikino, kad iš Fed. Vokietijos vyriausybės pusės bus daroma visa, kad baltų tautos atgautų savo nepriklausomybę. Jis paminėjo, kad federalinė vyriausybė yra susirūpinusi padėti Vokietijoje atsidūrusiems tremtiniams ir ypač jų kultūros išlaikymo srity.

Kancleris dr. Adenaueris pasikalbėjime bendrą politinę padėtį aptarė kaip teikiančią susirūpinimo. Vėliau įvykusiaime priėmimo dalyvavo Fed. Vokietijos ministeris pabėgėlių reikalams Merkatz, parlamento vicepirm. Jaeger, visa eilė Bundeshauso narių ir aukštųjų pareigūnų iš užsienio reikalų ir kitų ministerijų. Priėmimo metu dr. P. Karvelis turėjo progos tarti žodį.

IŠ VISO PASAULIO

Eichmann vadina save Pilotu

JERUZALĖ. — Adolf Eichmann, kaltinamas už 6 mil. Europos žydų išžudymą, palygino teisme savo vaidmenį su Pilotu (Romos gubernatorium Judėjoje) Kristaus pasmerkimo byloje. Kaip Pilotas, taip ir jis turėjęs nusilenkti stipresnėms jėgoms. Kaip Pilotas, taip ir jis nusiplaunąs rankas.

P. Lavon nėra kandidatas

JERUZALĖ. — Naujo Izraelio parlamento rinkimuose dalyvaus 15 partijų. Išleidus naują įstatymą, partijos, kurios negaus 1% balsų, turės užsidaryti, o jų \$2,800 užstatas atiteks židui. Atrodo, kad 11 partijų bus po rinkimų šitaip uždaryta. Darbos partijos (Mapai) pirmuoju kandidatu buvo vėl išstatytas premjeras Ben-Gurion, antuoju — buvęs premjeras Moshe Sharrett. Pinhas Lavon, buvęs gynybos ministeris ir profesinių sąjungų vadovas, dėl kurio Ben-Gurion norėjo pasitraukti iš premjery, į kandidatus nepateko.

Katalikai vėl išsirinko žydą

DUBLINAS, Airija. — Miesto tarybos narys, buvęs anksčiau sostinės meru Robert Brice, buvo sostinės daugumos, katalikų, išrinktas į senąją vietą. Dabartinis Dublino meras Maurice Dockrell yra protestantų tikėjimo.

Castro nori iškišti belaisvius

HAVANA. — Pagal Kubos radiją, Fidel Castro visą kalnę verčia amerikiečiams už nepasisekimą iškeisti 1,200 invazijos belaisvių į traktorius už \$28 milijonus. Naujai atvykusi belaisvių delegacija į Floridą patyrusi, kad atnaujinti derybų su amerikiečių "laisvės traktorių" komitete nepavyko. Delegatai antradienį grįšią namo. (JAV imigracijos įstaiga atsakė, kad ji dar nieko nežino, kada belaisvių delegacija iš 10 vyrų grįš atgal į Kubos kalėjimą).

Chruščevo žentas aplankė Kennedy

Aleksei Adžubei yra Izvestijos redaktorius

WASHINGTONAS, D. C. — Propagandinės kelionės proga Izvestijos redaktorius Aleksej Adžubei, Nikitos Chruščevo žentas, ir SSSR užsienio reikalų ministerijos spaudos skyriaus viršininkas Michail Charlamov pirmadienį aplankė prezidentą Kennedy Baltuosiuose rūmuose ir pasikeitė nuomonėmis, kas yra laisva spauda.

Šia tema į dieną anksčiau ginčijosi televizijos programoje su Baltųjų rūmų spaudos sekretorium Pierre Salinger ir buvusiu New York Times korespondentu New York Harrison Salisbury.

Darbo sekretorius Arthur Goldberg (dešinėje) Baltuosiuose rūmuose praneša spaudos atstovams, kad prezidentas Kennedy paskelbė įsakymą, pagal kurį bus panaudotas Taft-Hartley įstatymas ryšium su laivų krovėjų streiku.

JAV SUTINKA DERĖTIS SU F. CASTRU

Stevenson pataria apginkluoti kai kurias Lotynų Amerikos valstybes kovai su revoliucininkais

WASHINGTONAS, D. C. — Senato užsienio reikalų komitetas antradienį išklaušė Stevenson, prezidento socialaus įgaliotinio, pranešimo apie jo kelionę po Pietų Ameriką respublikas. Slaptame posėdyje Stevensonas kalbėjo atviriau ir konkrečiau, ką Amerika turi daryti, kad išgelbėtų Lotynų Amerikos respublikas nuo tokio likimo, kokio susilaukė Kubos tauta.

Komiteto nariai paskui šį bei tą papasakojo spaudai, ką jiems kalbėjo ambasadorius Stevensonas. Pavyzdžiui, Pietų Amerikos respublikos pataria pabandyti išspręsti konfliktą savitarpinė derybose su Castro valdžia. Kolombijos prezidentas yra pasižadėjęs, op to kalbinti visus Amerikos Valstybių Organizacijos (OAS) narius pasiūsti Castro reikalavimą, tegu jis nutraukia ryšius su Sovietais ir aplamai komunistų bloku. Ir tik tada būtų galima kalbėti apie bendras priemones prieš Castro, kaip Amerikos respublikų šeimos atskalūną, ieškoti būdų jį izoliuoti, jei jis neišsižadėtų savo naujųjų draugų.

Neatrodė, kad Castro pasikeistų

Vilčių kad Fidel Castro nusi-grįžtų nuo komunistų, Stevensonas neturi. Tai matyti iš jo patarimo apginkluoti kai kurias Lotynų Amerikos valstybes, į kurias Castro yra nusistatęs "eksportuoti" savo stiliaus revoliucijas.

Diena anksčiau Stevensonas kalbėjo apie Kubą ir kitas Lotynų Amerikos šalis spaudos klube Washingtone. Jis sakė, kad Amerika turės susilaikyti nuo bet kurių žygių prieš Kubos fidelistus, mažiausia, kol praeis OAS ekonominė konferencija Urugvajų šią vasarą. Išjudinus ekonomines, socialines reformas ir įrodžius, kad Amerika padedant lotynai gali daugiau laimėti, negu pasirinkus Castro kelią, tuomet būtų galima kalbėti apie bendro fronto organizavimą prieš fidelistus ir jų talkininkus komunistus.

— Fed. Vokietijos vyriausybės "Bulletin" 103-me numeryje praneša, kad vidutinės tarnautojų algos iki šių metų vasario 1 dienos pakilo: vyrų tarnautojų 762 DM, moterų iki 447 DM. Techniškiųjų tarnautojų vyrų vidutinės algos buvo 857 DM, prekybinių tarnautojų 720 DM.

M. Cieplinski užėmė atsakingą tarnybą valstybės dep-te

Pabėgėlis iš Lenkijos buvo aktyvus veikėjas partijoje

WASHINGTONAS, D. C. — Valstybės departamento saugumo ir konsularinio biuro administratoriaus padėjėju paskirtas Michel Cieplinski, 54 metų iš Brooklyn.

Jam bus pavesta tvarkyti pabėgėlių reikalai valstybės departamente. Šias pareigas jis pradės nuo šio trečiadienio. Į Ameriką jis atvyko 1941 metais kaip pabėgėlis nuo nacių okupantų. Prieš karą jis leido ir redagavo Krokuvoj iliustruotą dienraštį ("Illustravani Kurier Codzienny").

Įsijungė į demokratų partiją

Apsigyvenęs Amerikoje, jis padėjo 1948 metais suorganizuoti demokratų partijos centro komitete tautinių mažumų skyrių. Praeitų rinkimų kampanijoje jis buvo Kennedžio patarėju tautybų reikalais. Jo pastangomis buvo sušaukti tautinių mažumų (jų tarpe lietuvių) atstovai į Hyannis Port, Mass., pasitarimą pas demokratų kandidata ir prezidentus John Kennedy.

Turi skelbimų agentūrą

Jis įsteigė New Yorke savo firmą, Champlain Advertising Company, pasitraukęs iš lenkų dienraščio "Nowy Swiat" administratoriu. (Jis sutvarkė pirmą kelionę į Maskvą ir Vilnių pirmuoju Olandų linijos KLM lėktuvu architektui Antanui Varnui, taipgi aktyviam veikėjui demokratų partijos tautinių mažumų skyriui). Jo tiesioginis viršininkas bus Salvatore Ben-tempo.

Naujuoju senato nutarimu, 4,400,000 pensininkų bus pakeltas minimumo atlyginimas septyniais doleriais, nuo \$33 per mėnesį iki \$40. Našlių pašalpa bus pakelta 10%.

Vyrai galės išeiti į pensiją, kaip dabar moterys — 62 metų amžiaus. Bet jie gaus mažesnę pensiją, negu gautų išėjus į pensiją 65 m. amžiaus.

VĒLIAUSIOS ŽINIOS

♦ Laoso antikomunistinė vyriausybė baigė boikotą 14-kos šalių taikos konferencijoj Ženevoj. Delegacijai pirmininkauja buvęs premjeras Sananikone. Ji kritikavo tas valstybes, kurios remia ir premjerus neutralistą Souvanna Phouma.

♦ Prezidentas De Gaulle pranešė, kad Prancūzija netrukus grįš prie derybų su Alžerijos arabų sukilėlių vadais. Jo manymu susitarimo galimybės padidėjo.

♦ Venecuelos kariškiai, kurie buvo sukėlę pirmadienį revoliuciją Barcelonos mieste, pirmiausia talkininkų nubėgo ieškoti į kalėjimą. Jie paleido ir apginklavo 80 kriminalinių nusikaltėlių. Juos dabar gauda policija ir kareiviai.

♦ Havanos radijas skelbia, kad Fidel Castro vis dar nori derėtis su amerikiečiais dėl invazijos belaisvių iškeitimo į traktorius.

♦ Šiaurės Ledinuotajame vandenyne netoli Jan Mayen salos nuskendo penki angliai iš mokslinės ekspedicijos, apvirtus jų plastiniam klausimui.

♦ Sovietai tvirtina, kad Amerika siunčia ir dabar U-2 lėktuvus špionažo tikslais, tik į Sovietų pakraščius. Esą apie tai rašo ir anglų spauda.

Nauja socialinės apsaugos tvarka

Kas norės, galės išeiti į pensiją 62 metų amžiaus WASHINGTONAS, D. C. — Senatas pirmadienį, priėmė šiek tiek skirtingą socialinės apsaugos projektą nuo atstovų. Skirtumai bus suderinti bendroje konferencijoj. Pensininkų nemokamas gydymas bus svarstomas atskirai.

MOISE TSHOMBE - NE TOKS DRAUGISKAS KONGO VYRIAUSYBEI, KAIP JĮ SKELBĖ

Katangos provincijos vadovas, atgavęs laisvę, kritikuoja Leopoldvillės politikierius ir Jungtines Tautas

ELISABETHVILLE, Katanga (Kongas). — Kai tik Moise Tshombe pasiekė savo teritoriją, išbuvus du mėnesius Kongo prezidento Kasavubos nelaisvėj, jis prakalbėjo apie jį ir aplamai apie Kongą senu, kritišku balsu. Šeštadienį, kai jis dar buvo Leopoldvillėj, jis pažadėjo derėtis dėl susivienijimo, pavesti Katangos armiją Kongo vyriausiai vadovybei.

Chruščevas kartoja savo planą Vakarų Berlynui "išvaduoti"

Užtikrino, kad sutartis su R. Vokietija bus pasirašyta

BERLYNAS. — Kremlius diktatorius atsiuntė Rytų Vokietijos valdžiai pasveikinimą, suėjus 13 metų nuo Berlyno blokados prieš Vakarų valstybes. Jis užtikrino Ulbrichtą, Rytų Vokietijos galvą, jog taikos sutartis yra būtina ir ji bus pasirašyta iki šių metų pabaigos. Šia sutartimi Nikita siekia išstumti Vakarų sąjungininkų įgulas iš Berlyno, atiduoti Berlyno reikalų tvarkymą savo satelitui, kad Vakarų šalis šitokiu būdu nors faktiškai pripažintų Rytų Vokietiją nepriklausoma valstybe.

Diktatorius pagrasino, kad jo šalis turi pakankamai jėgų šioms planams įgyvendinti. Ir ne tik Sovietai, bet ir kitos "taikų mylinčios" tautos, kurios kovavo prieš Hitlerio Vokietiją, ateity kovotų už Rytų Vokietijos teises, nepriklausomybę ir t. t.

JV-"atpirkimo ožys"

MANCHESTER, Londonas. — "Manchester Guardian" panašrinėjo JAV santykius su Lotynų Amerika ir padarė išvadą, kad Dėdė Samas yra lotynų mėgiamiausias atpirkimo ožys.

Šis anglų liberalų dienraštis rašo: "Ekonominio gyvenimo išvystymas atsilikusiose šalyse reikalauja pasiaukojimo, susilaikymo, tautinės vienybės, atseit, savybių, kurias sunku išdirbti bet kokio visuomenėje, juo labiau atsilikusioje. Reikalai pasitaiko, jei necivilizuotą liaudį galima suburti aplink kokį nors atpirkimo ožį. Lotynų Amerikoje pats tinkamiausias atpirkimo ožys yra Jungtinės Valstybės".

Laikraštis be to pastebi, kad necivilizuotų tautų finansavimas Amerikos doleriais nebūtinai turi susilpninti komunizmą. Toji tiesa juoba galiojanti Lotynų Amerikoje, kur į Šiaurės Ameriką žiūrima su didesniu nepasitikėjimu, negu amerikiečiai įsivaizduoja.

Despotas perleis valdžią sūniui

BEIRUTAS, Libanas. — Jemeno karalystės despotiškas valdytojas Ahmad paskyrė sosto įpėdinį Saif-al Islam Mohammed al-Badr premjeru. Tėvas buvo sunkiai sužeistas kovo mėnesį per pasikėsinimą jį nužudyti. Jis yra 70 metų, kamuojamas visokių ligų. Princas al-Badr yra buvęs gynybos ir užsienio reikalų ministeriu. Dabar jis bus be premjero ir vidaus reikalų ministeriu. Demokratijos jis negaigstas, kaip ir jo tėvas. Užtat gerai sugyvena su Sovietų Sąjunga.

Jis pažadėjo paraginti Kongo parlamento narius iš Katangos provincijos, kad jie važiuotų į Leopoldville, kur turėjo jau praeitą sekmadienį prasidėti parlamento posėdžiai.

"Aplamai aš esu pesimistiškas dėl Kongo ateities", kalbėjo korespondentams Tshombe Elisabethvillėj, kur nebegrįsia jam pavojus būti vėl areštuotam. Jis pasakojo, kad dar šeštadienį, kai jis buvo paleistas po dvejų mėnesių iš arešto Leopoldvillėj, buvo karštai ginčytasi tarp prezidento Kasavubo valdžios narių, ar nereikėtų jį vėl suimti.

Kad jis nebebuvo suimtas ir kad aplamai atgavo laisvę, jis yra dėkingas Kongo armijos viršininkui gen. Mobutui. "Jei Leopoldvillėje, Kongo sostinėje, būtų keletas tokių Mobutų, Kongo reikalai visiškai kitaip atrodytų", pasakė Tshombe.

Vienybė sunkiai įgyvendinama

Katangos prezidentas ir premjeras, pajutęs po kojom tvirtą savo teritoriją, nebenori siūsti savo atstovus į Kongo parlamentą. Parlamento sušaukimas jam atrodo dirbtinė demokratija, užmesta Jungtinių Tautų kongiečiams, nežiūrint, kad sąlygų tam nėra. Kongo centrinės valdžios nariai, ir tie yra susiskaldę, nepajėgia surasti vienos kalbos. Tad kaip susikalbės parlamentariai iš skirtingų provincijų, kilėjų, suvedinėjančių senas tėvų, protėvių sąkaikas nuo nebeatmenamų laikų. Į parlamentą atsiųs savo žmones prokomunistas Antoine Gizenga, Lumumbos įpėdinis, turis savo valdžios porą provincijų.

Liūdniausia, kad Jungtinės Tautos neturi priemonių sutvarkyti Kongo ir pastatyti į tvarkos, pažangos kelią, itikinęjo korespondentus Moise Tshombe. Jis tvirtino, kad jo suėmimas buvo iš anksto suplanuotas, prieš atvykstant į konferenciją Coquilhatvilles mieste. Arešte su juo buvo elgiamas gana piktai. Jam nedavė nė pietuokio. Už areštą jis ne tiek kaltina prez. Kasavubą, kiek jo premjerą Ileo ir belgų socialistus.

Legiono vadovas laukia karo

FARGO, N. D. — Jei Nikita Chruščevas neblefuoją savo ultimatumu dėl Berlyno, šių metų pabaigoj Amerika turės stoti į karą, kalbėjo Amerikos legiono vadovas William Burke Dakotos valstybės legionierių suvažiavime. Jis pasakė: "Kiekviena vi suomeninė bendruomenė, kuri bijo kovoti už savo idealus, yra mirusi visuomenė".

— JT gen. sekretoriaus Hammarškoldo pavaduotoju vietoje amerikiečio Andrew Cordier paskirtas Indijos diplomatas C. V. Nasarinham. Ateity dar daugiau aziatų, afrikičių ir SSSR piliečių bus pasamdyta į aukštąsias JT pareigas.

GRAŽIAUSIAS ŠIŲ METŲ PIKNIKAS

Praėjusi Naujienų gegužinė buvo tikra lietuvių pavasario šventė

Atvykus į Naujienų pikniką ir nuo aukštumos pamaciaus banguojančią, marguojančią žmonių minią, užplūdusią erdvųjį Buco parkelį, sentimentas ir filosofiškos mintys apima...

Mes čia Amerikoje žmonių minių esame pratę matyti. Joks Balfo nei Naujienų piknikas savo miniomis nebeužstebins tuos, kas buvo Soldiers Field stadione, Grant Parko koncerte ar Respublikonų partijos konvencijoje Amfiteatre. Bet čia, Buco darže, minia buvo sava, artima, mišiskė, lietuvių brolių ir sesių minia, Naujienų ir savo širdies balso staiga sutrauktų į vieną bendrą šeimai vienam nuosirdžiam pavakariui.

Rela proga visiems susitikti

Vienam nuosirdžiam bendram pavakariui, visiems pasiskirais savais keliais besukbant savuoju likimo nubrėžtuju keliu į nežinią, kuri vieny laukia po metų kitų, kitų visai dar nelaukia, o kai kuriuos yra jau viešai pažėklinti si... Tegul jau taip lemata, kad pavieniui gimstame ir pavieniui mirštame, bet kol gyvi, norime būti draugai! Ir ta gražioje gamtoje, po atviru dangum, saulėkaitoje ir medžių pavėsyje užmegsta ar atnaujina

draugystė dažnai pasilieka ilgiau nei užmegsta išstus meatus kartu gyvenant ar dirbant. Naujienos gali džiaugtis, turinčios daug gerų, nuosirdžių draugų ir draugių iš arti ir toli, senų ir jaunų, veteranų, pionierių, senųjų ateivių ir naujausios imigracijos bangos. Tegul šis piknikas pasitakė per pačias Jonines ir daugelis geriausių draugų, įsipareigoję savo Jonams, turėjo Jonines ruošti ir švesti namie, pavyzdžiui, mūsų ištikimieji draugai iš Rockfordo ir Wisconsin pačėrės miestų, kurie per krikulę davė žinią, kad dėl savo Jonų ir joninių šimet į pavasarinį Naujienų pikniką, deja, negalės atvykti. Užtai gilų Naujienoms draugiškumo įrodymą padarė dr. Jonas Adomavičius veiks su visa Alvudo valdyba. Jis tą pačią dieną turėjo ir savo vardadienį ir savo "kūdikio" Alvudo vaikams pačėrėje suruoštą vandeninį pikniką su vaišėmis, žaislais ir pasimaudymais. Palikę savo Jonines pačėrėje, jie atvažiavo į Buco daržą ir išbuvo su naujieniečiais iki po visos programos pabaigos. Beje, p. Katkevičienė Alvudo vardu įteikė Naujienų vyriausiajam kaltininkui, Dr. Grigaičiui, puošnią pintinę su gražiais obuoliais.

Frank Budd, iš Villanova, New Yorke vykusiose rungtynėse 100 jardų nubėgo per 9.2 sekundes. Tai naujas greičumo rekordas.

Netikėti susitikimai

Būtų įdomu, kad visi galėtų savo artimųjų, senų gerų prietelių ir pažįstamų piknike susitikti! Pasirodo, nėra reikalo didžiulis susitikus ką nors iš Palm Beach, Floridos, arba Buenos Aires, Argentinos. Mūsų pačių metropolinė Chicago yra toks okeanas, kuriame mes patys lyg ešeriai Michigano ežere per metus nebesusitinkame. Tik Naujienų pikniko dėka teko susitikti, stipriai rankomis pasipauti ir vienu kitu nuosirdžiu sakiniu apsikepti su praeitų metų rudeniame piknike bematytais gerais žmonėmis iš Melrose Parko, iš Joliet, iš East Chicagos, Gary ir Michigan City, Ind. Dar geriau, tik Naujienų piknike teko susitikti vieną buvusį gerą prietelį, kurs, pasirodė, begyvenęs vos už poros bloku nuo šio Rep. darbovietės! Kad ir daugelis kitų šiame piknike padarė panašius atradimų, rodė tas faktas, jog kiekvienu lygiu koriai buvo ap-

stoti vieni kitus besivažinančių bičiulių!

Čia matė tokius Naujienų ažuolinius ramsčius ir stulpus, kaip Deveikis su Cepuku, Smotelis su Mankum, Nora Gugienė su Eufrozina Mikužiute ir Ieiseju Wells, Povilas Milleris su žmona Petronėle, Dan Kuraitis su Pranu Bulaw ir ponija, Chicagos istorikas Aleksas Ambrose, Pustapėdis ir kt.

Iš jaunosios, naujosios kartos visa plejada rašytojų ir žurnalistų — Algirdas Antanaitis su Mariam Katiliškui, Antanas Rūkas su Juozu Tysliava iš New Yorke ir Saulium iš Northsidės, ir Antanas Gintėris su visa Chicagos žurnalistų sąjungos narių šeima!

Dr. P. Grigaičio žodis

Deja, kaip ir norėtum saulę sustabdyti, kad neslinktų pavakarėn, nors ir turėjom savo tarpe Saulių, bet tas nebuvo biblijistas ir saulės nesustabdė, tad atėjo laikas programą pradėti.

Žmonės, jau žinodami, kad yra atvažiavusi Sibiro pragarą pergyvenusi lietuvi kankinė, p. Armonienė su savo šeima, estradą visa minia buvo apspitę, tad programa buvo pradėta nuo svarbiausio punkto — nuo Armonienės pristatymo ir jos kalbos.

Garbingą viešnią pristatė Naujienų vyr. redaktorius Dr. Grigaitis, tokiais žodžiais: Brangūs Naujieniečiai, svečiai ir viešnios!

Sveikinu Jus Naujienų Bendrovės vardu. Atrodo, kad šis piknikas yra vienas didžiausių mūsų parengimų, nežiūrint to, kad šiandien visokias pramogas ir išvykas rengia daug įvairių kitų organizacijų.

Zymia dalin mes už tai turime būti dėkingi nepaprastaiems svečiams, kurie atvyko iš Clevelando: Armonų šeimai. Neabejotinai jie sutraukė daugiau, negu paprastai, publikos ir šį pikniką.

Čia su mumis yra Barbora Armonienė ir jos sūnus, pagarsėję visoje Amerikoje, kaip Sovietų Rusijos kankiniai. Čia yra jos vyras Jonas Armonas ir dukterė Danutė su savo vyru. Dukters Danutės pastangų dėka, jos motina su sūnum galėjo ištrūkti iš komunizmo vergijos ir atvykti į Ameriką.

Pernai atvažiavusi į Jungtines Valstybes po daugelio metų vargo ir kančių anapus Geležinės Uždangos, Armonienė šiandien pirmą kartą pasirodo prieš didesnę publiką, nors ji daug kur buvo kviečiama. Ji priėmė kvietimą aplankyti mus, "naujieniečius".

Jai, jos vyru ir visai jos šeimai mes esame už tai giliai dėkingi.

Mus ir juos, beje, jau seniai riša draugingumo ir bendradarbiavimo ryšiai. Jonas Armonas ir Barbora Armonienė yra seni "Naujienų" skaitytojai. Man teko su jais ypač susitarti prieš 25 ar 26 metus, kai buvo ruošiamas Antras Trans - Atlantinis skridimas leitenantui Feliksui Vaitkui. Aš buvau Skridimo Komiteto pirmininkas. Mes rengėme aviacijos dienas įvairiose kolonijose, ir Clevelando aviacijos dienos rengime daugiausiai pasidaravo Barbora Armonienė ir Jonas Armonas. Tai buvo didelis bendromis Amerikos lietuvių pastangomis paruoštas žygis tam, kad Lietuvos vardas pasaulyje būtų išskeltas.

Lietuva tada buvo nepriklausoma. Šiandien, deja, ji yra po bolševikinio Rusijos despotizmo letena.

Barborai Armonienei teko devynioliką su puse metų kentėti to despotizmo žiaurumą, auginant savo sūnų, kuris tada buvo ant rankų nešiojamas kūdikis, atskirtai nuo savo dukrelės ir vyro.

Ką ji pergyveno, kaip ji gyvensi nuo raudonųjų tirynų, kaip kovojo už savo teises, buvo iš dalies aprašyta "Naujienose". Du didelių straipsnių apie tai įėjo žurnalas "Life", kuris turi apie šėis ar septynis milijonus skaitytojų, ir rudeniį išėis knyga anglų kalba, o tokia pat knyga vokiečių kalba bus išleista Šveicarijoje.

Tokio plataus išgarsinimo dar nėra susilaukęs nė vienas lietuvis.

"Drąsi moteris Sibire" — "Brave Woman in Siberia" — taip apibūdino Barbora Armonienę žurnalas "Life".

Už tai, kad ji yra herojiškos drąsos moteris; už tai, kad ji nenusilenkė prieš komunizmo terorą, kovojo ir kovą laimėjo, ji įėjo daug simpatijos plačioje Amerikos visuomenėje. Jos kankė, jos dukters ir vyro sielvaratas daug prisidėjo prie to, kad Amerikos žmonės geriau suprastų tą despotizmą, kuris slegia mūsų tėvynę Lietuvą ir gresia viso pasaulio saugumui ir laisvei.

Sąmoningieji Amerikos lietuviai prieš tą despotizmą kovoja, siekdami Lietuvos išlaisvinimo.

Todėl mus riša su Armonų šeima tvirtesni saitai, negu sena pažintis ir su jais bendradarbiavimas anais laikais, kada Lietuva buvo savarankiška valstybė.

Neabejoju, kad faktai apie skaudžius Armonienės patyrimus Sovietų Rusijoje ir okupuotoje Lietuvoje atidarys akis ne vienam ir tų lietuvių, kuriuos suklaidino komunistų melo propaganda. Tokių žmonių, deja, dar yra nevisai mažas skaičius. Jie tiki, kad Rusija yra darbininkų valstybė, kad Lietuvoje nebėra darbo žmonių išnaudojimo, kad tenai kyla pramonė, apšvieta ir liaudies gerovė. Apie tai pasakoją nuvežti į Lietuvą ekskursantai, kuriems komunistų valdžia apdumia akis.

Bet jie nepagalvoja, kieno naudai ta okupuotos Lietuvos pramonė dirba...

Jei per paskutinius du-tris metus žmonės Lietuvoje jau geriau pavalgo, jei Chruščiovas nedarina kolūkiečių ir fabriku darbininkų badu, tai tik dėl to, kad Rusijos valdovai pagaliau suprato, jog sotas vergas gali geriau dirbti, negu išbadėjęs vergas. Juk ir gyvulį jo savininkas šeria, kad turėtų iš jo naudos.

Darbo žmonės Lietuvoje šiaip taip išsimaitina, bet jų valdovai — komunistų partijos vadai ir aukštieji pramonės viršininkai bei kolūkių pirmininkai gyvena prabangoje, kaip turtingiausių šalių ponija!

Lietuvos liaudis tuos valdovus šeria. Ji neturi jokių tel-

sių. Visa lietuvių tauta yra pavirsta vergų ir baudžiauninkų tauta!

Mes išgirsime apie tai iš Barboros Armonienės lūpų, kuri visai matė savo akimis.

Taigi sveikiname ją ir džiaugiamės, turėdami savo tarpe ją ir jos artimuosius!

Dr. Grigaičiui baigus ir M. Gudelui pristčius, smarkiais plojimais ir sveikinimo šūkavimais pasitakta p. Armonienė prieš mikrofoną.

(b. d.)

Plk. B. Lanskoronskis sūnus Jean-Pierre vedė

Naujienų vyr. redaktorius Dr. P. Grigaitis gavo formalius pranešimus iš plk. B. E. M. ir ponios Lanskoronskių ir iš Monsieur et Madame Jean Debernardi, kad šio birželio 21 dieną Lanskoronskių sūnus Jean-Pierre Lanskoronskis susituokė su Eliane Debernardi, Briuselyje, Belgijoje.

Jean-Pierre Lanskoronskis yra komercinis inžinierius, o jo tėvas, Juozas Lanskoronskis, buvo Lietuvos kariuomenės pulkininkas, aukšt. karininkų kursų lektorius, karo mokslo skyriaus viršininkas, divizijos, gen. štabo II skyriaus viršininkas ir nuo 1937 m. karo attache Paryžiuje. Gyvendamas Paryžiuje plk. Lanskoronskis yra daug ir plačiai rašęs Naujienose įvairiais Europos politikos klausimais.

PASIMATYKIT SU STANLEY LITVINU

APIE SAVO NAMO INSULIACIJOS PROBLEMAS. Dabar yra laikas tinkamai įrengti savo namą vasarai ir žiemai. Mes turime išdirbtą reputaciją pilno pasirinkimo A-1 rūšies stačo lentų ir namams medžiagų.

CARR-MOODY LUMBER COMPANY
3039 SO. HALSTED STREET — Tel: VICTORY 2-1272
STANLEY LITVINAS, Mgr. — LIETUVIAI SALESMONAI

A successful plan for forgetful savers

More than 8 million Americans have become habitual savers via the Payroll Savings Plan for U.S. Savings Bonds

The real test of a successful saver is his talent for "sticking with it."

Millions of Americans are making a real success of saving by buying U.S. Savings Bonds on the Payroll Savings Plan.

Sign up and you've got the habit! All you do is sign your name once.

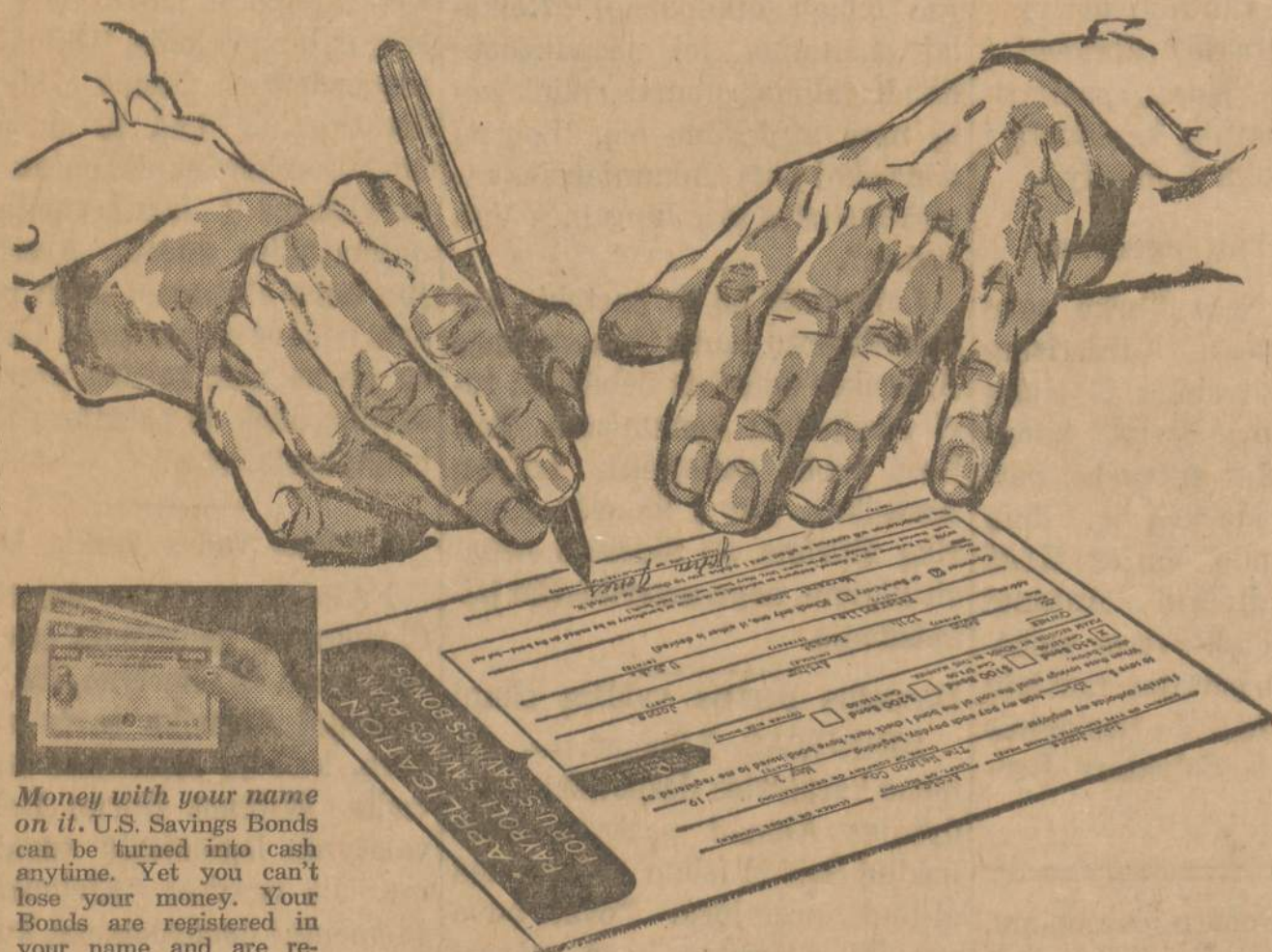
Here's how it works:

Your payroll department sets aside whatever amount you wish from each paycheck, buys your Bonds and delivers them to you. You don't see the money, can't spend it, and soon don't even miss it.

Why Bonds are a good way to save. U.S. Sav-

ings Bonds are guaranteed by the U.S. Government to grow in value. You can get your money with interest anytime you want it. And if you lose a Bond, it's replaced free.

Every U.S. Savings Bond is a share in a stronger America. Why not join the Payroll Savings Plan today?

Money with your name on it, U.S. Savings Bonds can be turned into cash anytime. Yet you can't lose your money. Your Bonds are registered in your name and are replaced free if lost or stolen.

You save more than money with U.S. SAVINGS BONDS Buy them where you work or bank

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street Chicago 8, Illinois

INVEST IN UNIVEST

PELNINGAS IR SAUGUS BŪDAS TAUPYTI

Current Dividend Rate

4 1/2% per annum

Effective April 1, 1960

UNIVERSAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION
1800 S. HALSTED STREET
CHICAGO 8, ILL.
Phone: MAymarket 1-3070

Universal Investment Share Account

All accounts insured to \$10,000 by an Agency of the United States Government.

PO ŠALIS PLAČIAUSIAS!...

Chicago lietuvų Marquette Parko parapijos choro kamba-rys yra bažnyčios pastato rūsyje. Jie ten ruošiasi ir mūsų visų laukiamam įvykiui — Antrajai JAV ir Kanados Lietuvių Dainų šventei. Iš visų tą vakarą repeticijai susirinkusių choristų pradžioje pažįstu tik dainininką Bronių Jančį. Tačiau neilgai trunka ir su kitais susipažinti. Man juos pavardėmis pristato malonios išvaizdos pusamžis vyras pavardė Barzdukas.

— O gal su Clevelando Barzduku, L. B. pirmininku, giminiuojatės? — paklausiu.

— Taip. Jis mano brolis, — atsako jis, ir toliau pristatinėja besirenkančius choristus. — Štai, ten sėdi Teresė Raštutis, seserys Zimaida ir Aldona Savokaitytės, Karpinskaitė... Prie pianino stovi Andy Tatuško. To naujo vyro dar ir aš nepažįstu. Jis čia gimęs ir lietuviškai nemoka... O ar jūs į šią bažnyčią lankotės? Ar galėsit kiekvieną penktadienį į repeticijas užteiti?

— Turbūt, kad ne... Aš, matot, dažnai vis kelionėj... — Tai blogai... Mes kiekvieną penktadienį renkames... — susirūpina Barzdukas.

Atėina pats chorvedys, vargonininkas A. Giedraitis.

— Ar tik ne smuikininkas buvai? — užklausa jis, sužinojęs mano pavardę. — Kuriuo balsu dainuojai? — Gimnazijoj paskutiniai

metais bosu dainavau, bet dabar... — mėginu aiškintis.

— Tai sėskit čia, prie Bruno. Ne, ne ten. Tenai tenorai. Sėskit prie bosų ir padėsit mums giedoti, — vargonininkas nusisuka ir pianinu pradeda melodiją.

Mano rankose netrukus atsiranda gaidų sąsiuvinys.

Po jungo letenos tirnu tik žvėrys klykiau linksmi. Kai rauda kūdikiai vagonuos Toliajan Tomsan vežami...

Dainuojam S. Gailevičiaus "Tėvynės gėles". Žodžiai Bernardo Brazdžionio.

— Nu dar kartą. Tik garsiau. "Kai rauda..." Blogai, kad pirmųjų tenorų permaža... One, two, three, — ir pats chorvedys traukia pirmuoju tenoru.

— Okey... Dabar pabandykim "Vėjo dukrą"... Altų trūksta? I see only two of you...

...Tavęs išiklausęs aš vienas kentėjau ir debesys temdė mano akis...

Istoja tenorai ir sako, kad ir jie kentėjo. Ir bosai tolygiai kentėjo... Pasirodo, kad ne vien poetas Faustas Kirša dėl "Vėjo dukros" išdaigų kentėjo. Kančia buvo visuotina...

Vyrukas atneša magnetafoninėse juostose įrašytas dainų šventės dainas. Didieji chorai pasikeičia tokiomis juostomis ir išsiuntinėja jas mažesniems. Norima suvienodinti interpretaciją ir palengvinti chorvedžiams.

Cheryl Crane, 17 metų, apleidžia kartu su savo tėvu Stephen Crane Santa Monica (Calif.) teismo rūmus. Birželio 12 d. ji buvo pabėgusi iš namų, bet atsikak pasakyti, ką ji per tą laiką veikė. Jos motina yra žinoma kino aktorė Lana Turner. Motina tik tiek tepasakė, kad viskas baigėsi gerai ir Cheryl grįžta namo.

Nežadinkit močiute Nebūdinkit iš miegelio...

Visi choristai įdėmiai klausosi.

— Jie takto neišlaiko, — purto galvą dirigentas.

— Čia, manau, kaltas įrektorius. Iš vienos mašinos į kitą, — suabejoja patefona atnešęs choristas.

— But they sing so slow, — nustemba kažkuris vyrukas, kada klausomės Vl. Jakubėno "Tremtinių ir išvežtųjų giesmė". — Look at the notes.

— Tos dainos mes niekada mintinai neišmoksim... Melodija tik tada graži, kada ją gali atsiminti ir niuniuoti, — samprotauja viena mergina.

— O ne! Tai graži ir turiniga daina. Reikia ją suprasti ir tą grožį pajusti, — nesutinka mano pažįstamas B. Jančys.

— Čia negalima visko iš karto atsiminti, nes ilga daina. Dabar bandykim ir mes tą pačią, — įsiterpia dirigentas.

O ji gal vergės pačiuos vaikščios ir slėgs ją sielvarto kalnai...

— Jūs turit tris taktus ant "vaikščios". Don't be afraid to hold it, — perspėja vargonininkas. — Pirmiau paklausykite, paskui dainuokit.

Vartau I-ąjį Antrosios Dainų šventės repertuaro sąsiuvinį (jį yra keturi). Žvilgsnis sustoja ties Bruno Markaičio harmonizuota "Lietuvos partizanų daina".

Neverkit sesės savo broliu Nors ty akis miritis palies Ir neparneš jie jums karolių Iš šaltos Sibiro šalies...

Dar mūsų kraujuje gyva, gaudi dvidešimtojo amžiaus legenda...

— Sopranai, švariau paimkit "g". Tam jūs ir sopranai. "G" nėra aukšta gaida. Dar kartą "slėgs ją". Sopranai ir altai. Here it goes... — dirigentas pakelia ranką.

Didžiulė žalia mokyklinė lenta, laikrodys negailestingai vidurnaktin slenkančiomis rodyklėmis, pilkai žalsvos rūšio sienos...

Choristai nori išgirsti visas juoston įrašytas dainas.

— Pažiūrėk kas toliau seka, Andy. Visi tylos! Klausykite dabar...

Beržai palūžę pakėlė verkią J. Bertulio dainoj "Pabūsk, pasauli!", bernelis mergelę primygtinai vilioja Broniaus Jonušo "Kurteliai sulojo", mergelė bernelį į nevirtį gramzdina St. Šimkaus "Vėjo dukroje". Suūžia A. Vanagaičio "Vėjūžėlis", nuaidi J. Žilevičiaus "Pasakyk, mergelė", Miko Petrausko "Parsivedžiau mergelę lepūną"...

Sodrios, melodingos tos mūsų dainos. Ir kada liepos 2 d. Chicago amfiteatre jos versis iš tūkstančio krūtinų, ne viena ašara nuriedės tautiečio veidais, išreikšdama džiaugsmą, pasige-

rėjimą, o kartu ilgesi, liūdesį ir netekimo skausmą.

— Ir sovietinėje Lietuvoje šiais metais rengiama dainų šventė. Tačiau ten į repertuarą įtraukiama vis daugiau propagandinių dalykų, bei dainų iš "brolišku respubliku", — kalbėdo kartą S. Daunys, šventės spaudos komisijos pirmininkas, — Lietuvos daina lietuvių gudusi ir stiprinusi visuose neganduose šiandien išstumtama iš repertuarų. Ji okupantui nepatinka. Tas mus dar labiau įpareigoja aukoti viską šios šventės pasisekimui. Juk mes vieninteliai laisvosios lietuviškos dainos reprezentantai laisvame pasaulyje...

Tegul bėga mūsų upės ir maris giliausias Tegul skamba mūsų dainos po šalis plačiausias!

Algis Kiršinas

Jūrų skautų vadovų sąskritis Chicagoje

Š. m. liepos mėn. 2 d. Chicagoje, įvykstančios Lietuvių Dainų šventės ir LSB Vyrųskaitos skautininko kviečiamo Brolijos vadovų suvažiavimo proga, jūrų skautų šakos gyvybiniams organizaciniais reikalams apytarti ir tolimesnės veiklos gairėmis nustatyti, yra šaukiamas Jūrų skautų vadovų suvažiavimas, specialioji konferencija. Į šią konferenciją yra kviečiami visi jūrų skautų vienėtų vadovai, jūrų būdžiai, jūrų skautų akademikų korp. Gintaras valdybos nariai, LSB Jūrų skautų skyriaus vadijos pareigūnai ir bendradarbiai, visi jūrų skautininkai, gyvenantieji JAV ir Kanadoje.

Jūrų skautų šakos vadovų konferencija vyks Chicagoje jūrų skautijos būklė, Dr. K. Aglinskio patalpose, 5715 So. Richmond St., Chicago, 29. Pradžia 7 val. vak. Dalyvių registracija vietoje nuo 5 iki 7 val.

Konferencijos dienotvarkė

1. Oficialus konferencijos atidarymas ir prezidiumo sudarymas bei konferencijos dienotvarkės priėmimas.
2. Jūrų skautų skyriaus naujų dalies vedėjo j. sktn. tėv. J. Raibužio referatas tema: "Jūrų jauniai, jūrų skautų šakos ateities egzistencijos pagrindas".
3. Trumpos diskusijos.
4. Bendros diskusijos tema: "Vadovas jūrinio skautavimo kelyje". Moderatorius jūr. v. sktn. A. Aglinskis.
5. Trumpa pertrauka.
6. Jūrų skautų skyriaus vedėjo jūr. skt. Ed. Vengiansko pranešimas einamaisiais ir organizaciniais reikalais.
7. Atskirų vietovių jūrų skautų vienėtų vadovų pranešimai.
8. Diskusijos bendriniais veiklos reikalais, klausimai ir nauji sumanymai.

9. Baigiamosios suvažiavimo rezoliucijos priėmimas.

10. Jūrų skautų vadovų suvažiavimo konferencijos uždarymas.

Pastaba: Esant sąlygoms, ten pat po konferencijos numatoma bendra jūrų skautų-čių vadovų kavutė.

Jūrų skautų vadovai, atvykstantieji iš kitų vietovių, atvykę į Chicago, visais suvažiavimo informaciniais reikalais prašomi kreiptis telefonais: OL 2-5119, WA 5-9323 ir GR 6-5603.

LSB Jūrų skautų skyrius nuolat kviečia visus jūrų skautų vadovus šiame suvažiavime dalyvauti ir tikisi gausaus jūrų skautų vadovų skaičiaus.

LSB Jūrų skautų skyr.

Kaip CTA nusigyveno

Kai Chicago miesto viešąjį susisiekimą 1947 metais perėmė dabartinė CTA (Chicago Transito Administracija), ji per tą laiką išleido visokiems įrengimams daugiau kaip 157 milijonus dolerių ir neteko 49 nuosimčių važinėtojų. Taip skelbia pati CTA savo 1960 metų veiklos pranešime. Vazinėtojų autobusais ir "L" traukiniais skaičius sumažėjo iki 1,051,968,841 (1948 metais) iki pusės (534,756,636) 1960 metais.

Nuo 1947 metų CTA išleido \$76,916,000 įsigijimui 3,912 autobusų, kuriais buvo pakeisti miesto tramvajai ir kitokios susisiekimo priemonės. CTA išleido \$42,547,000 įsigijimui 774 naujų greito tranzito vagonų (cars). Iš visų turimų 1,220 vagonų 570 buvo atremontuoti pamintam tramvajų dalis. Trys nauji garažai, dirbtuvių modernizavimas, mašinerija ir kt. reikmenys dar kaštavo \$37,694,000.

CTA per vienus metus iš 1959 į 1960 metus (kai pakėlė pravažiavimo kainas iki 25 c.) neteko 11,258,687 važiuotojų ir pasidarė naujo deficito pustrėčio milijono dolerių. Illinojaus legislatūrai atmetus visus CTA projektus, laukiama greitai laiku važinėjimo kainų iš 25 c. pakėlimo iki 30 centų!

CTA aiškina savo bėdas tuo, kad automobiliai ją konkuruoja, tik nemato vienos tikrosios priežasties, kad nuo to laiko, kaip CTA perėmė Chicago tranzitą, susisiekimo kainos pakilo jau 102 nuosimčiais, kada visos kitos pragyvenimo reikmenos per tą laiką pakilo kelis kartus mažiau.

CTA raminais ir kitiems pavyzdžiu rodo kitą tokią į save panašią administraciją Clevelande, kur autobusų biletai esą jau pakelti iki 30 centų, bet nerodo šimtų kitų miestų, kur susiekimas tebėra perpus pigesnis ir administracija taip nenusigyveno kaip Chicago CTA!

Asmeniškai žinomas Winnipego miestas Kanadoje, kur gy-

ventoju yra 10 kartų mažiau, tranzito sistema labai išplėsta, tačiau autobusų bilietų kainos tebėra 15 centų. J. Pr.

Socialinė apsauga

Klausimas: Esu aukšt. mokyklos mokinys ir noriu per vasarą kiek užsidirbti. Ar man reikalinga socialinės apsaugos kortelė (social security card)?

Atsakymas: Tik tuo atveju, jei dirbi savo tėvams arba kokioje pelno neduodančioje (nonprofit) valdžios įstaigoje, nereikia; visur kitur reikia.

Klausimas: Social. apsaugos įstatymą išleidžiant buvo taip, kad sulaukęs savo senatvės pensijos, galėjai gyventi kur norėdamas, visur pensijos čekius atsiųdavo. Dabar, sako, įstatymas yra pakeistas taip, kad norint gyventi užsienyje pensija nutraukiama?

Atsakymas: Dar 1950 metais kai kurie piliečiai pradėjo protestuoti, sakydami, kad svetimi šaliai ateina, padirba trumpą laiką, gauna pensiją ir grįžę į savo kraštus patogiai gyvena. Kongresas į tai atkreipė dėmesį ir įstatymą pakeitė ta prasme,

tačiau visi, kurie buvo išėję į pensiją iki pakeitimo 1957 m., lieka pakeitimo nepaliesiti, vadinasi iš savo pensijos gali kur nori gyventi, tik nebegali tie, kurie buvo apdrausti jau po įstatymo pakeitimo.

TRIS ALUS UŽ DVI MUSES

Šiltą dieną užėjęs į taverną škotas užsisako patį didžiausią stiklą alaus ir godžiai sumerkia ūsus. Prieš baigdamas išgerti jis staiga bokalą atplėšia ir rūsčiai pašaukia padavėją. — Žiūrėk, kas čia! — Padavėja bokalą pagrobusi nubėga ir greit grįžta su kitu putojančiu alaus pilnu bokalu. — Už aną nereikis mokėti, — ji užtikrina škotą.

Prieš baigdamas gerti škotas kreipiasi į priešais jį atly iš bokalo geriantį kitą škotą su tokiu prašymu:

— Ar negalėtum porai sekundžių paskolinti man savo mūšę?

— "Naujienas" skaityti kiekvienas susipratęs lietuvis. O ar Tamsta skaitai? — Jei ne, tai tuojau jas užsisakyk.

CRANE

SAVINGS AND Loan Association

B. B. PIETKIEWICZ, Pres.

2555 West 47th Street. Tel. LAFayette 4-1083

Nemokamai vieta automobiliams

4 1/4%

ON INVESTMENT ACCOUNTS

Galioja nuo 1960 metų vasario 1 dienos.

Pinigai, įdėti prieš mėnesio 15 d. duoda dividendus už visą mėnesį.

Dividendai mokami sausio ir liepos 31 d.

VALANDOS: Pirmad. ir ketvirt. 9:00 ryto — 8:00 vakaro; Antradienį 9:00 ryto — 5:00 vakaro; Šeštadieniai 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadieniai uždaryta.

Planingas taupymas visada moka gerus

DIVIDENDUS!

Nuo 1905 metų, t. y., nuo pirmos įsikūrimo dienos,

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

nuolat išmokėję aukštus nuosimčius savo taupytojams

4 1/4%

Metinis dividendas už santaupas visose sąskaitose!

PRADĖKITE TAUPYTI ŠIANDIEN

Mutual

Federal Savings and Loan Association

Chartered and Supervised by the United States Government

2202 West Cermak Road Chicago 8, Ill

Phone: Virginia 7-7747   JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres.

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

6245 So. Western Ave. Chicago 36, Illinois

GRovehill 6-7575

ATDARA: Pirmadienį nuo 12 iki 8, antradienį nuo 9 iki 4, ketvirtadienį ir penktadienį nuo 9 iki 8. Trečiadienį uždaryta visą dieną, o šeštadienį nuo 9 iki 12:30 val. po pietų.

TAUPYKITE LIETUVIŲ SOSTINĖS CENTRE

CHICAGO SAVINGS BENDROVEJE

Pasidėkite santaupas į apdraustą, tvirtą finansinę įstaigą, visais atžvilgiais išbandytą per pastaruosius 36 metus. Negalėsite rasti patogesnės ir pelningesnės vietos. Puikiais įrengimais, aukšti dividendai. Atdara tris vakarus savaitėje. Du dideli kiemai automobiliams pasistatyti. Nemokamai teikiame daug pelningų patarnavimų.

KVIECIAME !

1909
1961

Taupyk stipriausioje

CHICAGOS TAUPYMO BENDROVEJE

4 1/4%

Turtas — \$80,000,000.00

Atsargos Fondas

\$7,500,000.00

Dividendas mokamas visoms santaupoms

Justin Mackiewicz, Chairman of the Board
Justin Mackiewicz Jr., President

FREE PARKING

Standard Federal Savings

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32
(Archer Ave. at Sacramento)
PHONE: VIRGINIA 7-1141

VALANDOS: Kasdien, įskaitant šėšt. nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų. Ketvirtadieniai nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak. Treč. visal neatidaryta.

4 1/4%

mokame už santaupas, padėtas investavimo sąskaiton.

Be to, dar duodame dovanų

ši puikų nesudylamą prikaistuvą.

Tai Jūsų dovana, jeigu atidarysite naują \$200.00 ar didesnę sąskaitą, arba padidinsite dabartinę savo sąskaitą tokia suma. Gaila, kad taupymo sąskaitai galime duoti tikrai vieną dovaną... Dovanas pradėsime dalyti birželio 22 d., baigsime liepos 15 dieną.

Pasiųskite savo čekį District Savings bendrovei, o mes Jums pasiųsime Jūsų dovaną.

Per 64 metus nuolat mokame aukščiausius dividendus, suderintus su saugumu.

DISTRICT SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

3430 South Halsted Street | Chicago 8 | Cliffside 4-0104

Subscription Rates:	
In Chicago \$15.00 per year, \$8.00 per six months, \$4.00 per 3 months. In other USA localities and Canada \$13 per year, \$7.00 per six months, \$4.00 per three months.	Kitose JAV vietose ir Kanadoje metams ..... \$13.00 pusei metų ..... \$7.00 trims mėnesiams ..... \$4.00 vienam mėnesiui \$1.25

Užsieniuose	
metams ..... \$16.00 pusei metų ..... \$8.00 vienam mėnesiui \$1.50	

Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestiuose	
metams ..... \$15.00 pusei metų ..... \$8.00 trims mėnesiams ..... \$4.00 vienam mėnesiui \$1.50	Naujienos eina kasdien, išskyrus sekmadienius, Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Illinois. Telef.: HAYMARKET 1-6100. Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12-tos.

Administracijos laimėjimas

Kennedy administracija laimėjo dar vieną pergalę JAV kongrese, kai senatas pirmadienį vienbalsiai priėmė įstatymo pakeitimą, kuris praplečia Socialinio Saugumo apimtį ir pagreitina senatvės pensijos teikimą apsidraudusiems.

Pagal administracijos sumanymą skaičius asmenų, kurie naudojami Socialinio Saugumo privilegijomis, bus padidintas 4,400,000. Gauti senatvės pensiją galės ir vyrai darbininkai, sulaukę 62 metų amžiaus, kaip kad gauna moters. Vyrai turėdavo laukti iki 65 metų.

Senato priimtas bilius, be to, padidina pensijų minimumą nuo \$33 per mėnesį iki \$40, o našlėms ir mirusiųjų vaikams bei kitoms asmenims, kuriuos įsaišalkydamo, bus mokama 10 nuoš. daugiau, negu dabar.

Socialinio Saugumo (Social Security) įstatymo pakeitimai yra vienas iš pagrindinių sumanymų Kennedy administracijos programoje. Lieka neišspręsti dar trys svarbūs sumanymai: medikalinė pagalba, pašalpa mokykloms ir naujas užsieniams pagelbos planas.

Opozicija šitiems sumanymams eina iš įvairių pusių. Jeigu, to nevezint, jie bus kongreso priimti, tai prezidento Kennedy administracija turės rekordą, su kuriuo ji galės drąsiai eiti į rinkimus 1962-ais ir 1964 metais, nebijodama pralaimėti.

Sen. Mansfield padarė daug žalos

Sen. Mansfield'o (dem. iš Montanos) pasiūlymas paversti visą Berlyną "laisvu miestu", gavus jo saugumo garantiją iš Rytų ir Vakarų valdžių, sukėlė abejones tarp Amerikos sąjungininkų, ir Jungtinių Valstijų yra tikrai nusistatę nusileisti Maskvai Berlyno klausimu.

Nors Montanos senatorius aiškiai pabrėžė, kad įsaišalkydamo tik savo asmeninę nuomonę, o ne administracijos, norėdamas sukelti diskusijas, bet Europos politikai ne labai nori juo tikėti. Mansfield yra ne tik senato narys, bet ir daugumos vadas senate. Europiečiams nesuprantama, kaip gali valdančios partijos vadas parlamente daryti viešas pasiūlymus tarptautinės politikos klausimais, prieštaraujantis vyriausybės pozicijai. Ir tokios tarptautinės įtampos laiku! Spėjama, kad Mansfield buvo bent gavęs prezidento sutikimą arba net, kad pats Kennedy jį paskatino taip kalbėti, geisdamas patirti, kaip jį tai atsilieps visuomenė.

Visuomenės atsiliepimai labai nepalankūs Mansfieldo "trečiojo kelio" idėjai. Bet Amerikos sąjungininkų abejones nelengva išblaškyti. O blogiausia yra tai, kad jo

APŽVALGA

SŪIMTAS LATVIJOS SOCIALISTŲ VADAS

"Keleivis" rašo apie pranešimą iš Rygos, kad Latvijoje komunistų valdžia, prieš kelis mėnesius suėmusi socialdemokratų vadą Fr. Mendersą, rengiasi jį netrukus teisti "už santykių palaikymą su švedijoj gyvenančių latvių socialdemokratų organizacija".

Matote, kokia ta okupuotos Latvijos komunistų valdžia, kuri giriasi esanti "darbinikiška" ir kurianti Latvijoje "socializmą": ji areštuoja ir teisia, kaip nusikaltėlį, seną socialdemokratų veikėją vien už susirašinėjimą su draugais, gyvenančiais švedijoje!

Fritz Menders yra 76 metų amžiaus, gimęs Rygoje ir, studentu būdamas, įstojes į Latvijos socialdemokratų partiją. Už dalyvavimą 1905 m. revoliucijoje Menders buvo išremitas į Sibirą, bet po metų laiko iš ten pabėgo ir apsigyveno šveicarijose. Į Latviją grįžo tik 1917 metais.

Rašančiam šios žodžius teko su Mendersu labai artimai susipažinti, kai pastarasis, pabėgęs iš Sibiro, atvyko į šveicariją ir įstojo į Berno universitetą studijuoti filosofiją. Jisai buvo pirmas tremtyje sutiktas Latvijos socialdemokratas, tvirtai nusistatęs už demokratinį socializmą.

Kone visi latviai inteligentai, po 1905-6 metų revoliucijos atsidūrę tremtyje, buvo palinkę į bolševizmą. Kai kurie jų buvo bolševikiškesni už patį Leniną (kuris, reikia pasakyti, buvo didelis oportunistas!). Mat, Latvijoje žmonės buvo 1905 m. sukilę ir caro valdžia siuntė armijos dalinius — "karatelniję atriadę" — baudžiaunuosius būrius — jiems mal-

išsišokimas galėjo sustiprinti Chruščiovo užsispyrimą. Rusijos diktatorių juk dėl to ir grasina "sutvarkyti" Berlyną, nesiskaitydami su Vakarų teisėmis, kad įsai tikisi, jog paskutinėje valandoje jie, bijodami karo, nekovo.

Mansfieldo pasiūlymas duoda pagrindą jam taip manyti ir tęsti grasinimų taktiką. Chruščiovas gali nueiti taip toli, kad trauktis atgal pasidarys neįmanoma. O Vakarai nusileisti negali. Tada nebeliks kitokios išeities, kaip — kariauti.

Taigi to senatoriaus, "garbingo asmens ir didelio patrioto", noras sukelti diskusijas Berlyno klausimu jau padarė daug moralinės žalos Vakarų demokratijoms ir paąstrino karo pavojų.

Dabar laikas ne diskutuoti, o ruoštis kovai.

šinti. Kariuomenė elgėsi labai žiauriai: artilerijos šūviais daužė ūkininkų trobas, žudė kaltus ir nekaltus ir be teismo saudė suimtuosius.

Sukilėliai kurį laiką slapstėsi miškuose ir tęsė partizaniską kovą prieš caro despotizmą. Iš to kilo jų pavadinimas "Miško broliai".

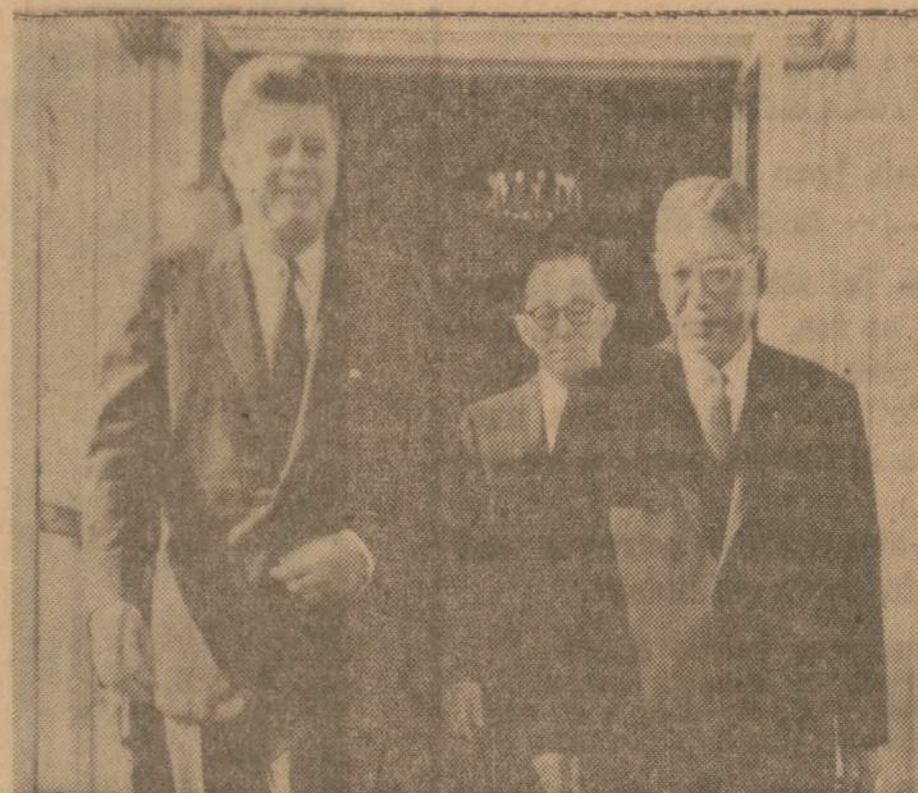
Nenuostabu, kad išlikusieji gyvi Latvijos revoliucininkai negalėjo užmiršti tų žiaurumų ir troško caro valdžiai atkeršyti. Jie virto bolševikais. Latvių šauliai 1917 m. rudenyje padėjo Leninui ir Trockiui nūverstį Laikinąją Revoliucing Rusijos Vyriausybę ir išvaikyti Steigiamąjį Seimą.

Bet Menders buvo kitoks žmogus. Reakcijos laikotarpi jįsai panaudojo studijoms, kad giliau suprastų tas idėjas, kurias socialdemokratų partija skelbė, eidama į revoliuciją. Sugrįžęs į Latviją, jįsai dalyvavo nepriklausomos respublikos kūrime, buvo išrinktas į Latvijos seimą ir nuo 1929 m. buvo Latvijos Socialdemokratų partijos pirmininkas. Be to, jįsai redagavo teoretinį partijos žurnalą.

Kai Latvijoje įvyko fašistinis perversmas, Menders buvo suimtas ir pasodintas į kalėjimą. Kitus karui ir vokiečių okupavus Pabaltijo kraštus, Menders veikė pogrindyje.

Bet bolševikams atėjus Latviją "išlaisvinti", Menders vėl buvo suimtas ir išsiustas į koncentracijos stovyklą Sibile, kur jįsai išbuvo 8 metus. Po Stalino mirties sovietų valdžia davė šokią tokią amnestiją politiniams kaliniams, ir socialdemokratų veteranas Menders galėjo sugrįžti į savo tėvynę.

Jam ir kitiems seniems veikėjams komunistų valdžia davė net senatvės pensijas, kad

Prezidentas Kennedy jau be ramentų (kriukčių) pagelbos palydi Japonijos premjerą Hayato Ikada, kai pastarasis atvyko į Baltuosius rūmus atsiveikinti.

je galėtų bent išmisti. Buvo žinutį, kad valdžia jų nepersiekioja ir nevaržo. Bet tai buvo lapės taktika, kuri tęsėsi neilgai.

Menders jau vėl kalėjime ir jo laukia bausmė už tai, kad jįsai pasiliko ištikimas demokratijos principams ir palaikė santykius su savo vienničiais užsienyje.

Įsivaizduokite, kad Amerikos valdžia imtų areštuoti ir bausinti šioje šalyje gyvenančius komunistus už santykiavimą su kitų šalių komunistais. Jie keltų didžiausią triukšmą, rėkdam, kad tai "fašizmas", "despotizmas" ir t.t.

Lūdnda matyti, kad "darbinikiškos valdžios" skraiste apsisiautę buvusieji revoliucionieriai slopina žmonių laisvę aršiau, negu kapitalistinės valdžios!

APGAUDINĖJA SAVIŠKIUS

Per kelis mėnesius lietuviški komunistai trūbijo apie didelės amerikiečių ekskursijas, kurios "šių vasarą vyksiančios aplankyti Lietuvą ir pasigėrėti "tarybiniais" stebuklais.

Viena tų ekskursijų turėjo įvykti daugiau kaip prieš savaitę laiko. Būrys ekskursantų iš Chicago rengėsi birželio 17 d. skristi į New Yorką ir iš tenai sekančią dieną, drauge su kitu būriu, susirinkusiu New Yorke, sėsti į lėktuvą ir lėkti per Atlantą.

Jiems Chicagoje buvo surengtos išleistuvės. Taip pat buvo surengtos išleistuvės ir New Yorko ekskursantams. Juos ir čekagiečius išlydėti buvo nuvažiavę į New Yorką "Vilnius" Jonikas.

"Laisvė" rašė, kad išleistuvės buvo labai didelės ir ekskursantų pulkas buvęs toks skaitlingas, kad "beveik užplūdė visą didžiulę Idlewild or-

Tavo Dievas iš mažosios raidės

LAISVOJI TRIBUNA

Amerikoje gyvendami naudojamės pilna spaudos ir žodžio laisve. Gali rašyti kas ką nori ir kaip jis sugeba. Tai ir rašoma. Kažkoks Aušra iš San Diego siuntinėja anarchistinius rašinius, ypač šmeiždamas Altą ir katalikų ierarchiją. Chicagoje tautininkų gynėjai terorizuoja asmenis šlykščiausiais ano-

laukyje laukiamąją salę". Bet yra faktas, kad iš Chicago ekskursantai visai nevažiuo į New Yorką. O ar išskrido į Lietuvą ta ekskursantų grupė, kuri buvo suorganizuota New Yorke? Birželio 18 d., kaip buvo planuota, jie neišskrido.

"Laisvė" rašo apie jų "palydėjimą" trečiadienį, t. y. birželio 21 d., bet keliauninkų vardų visai nepamėnė, išimant vienos moters, N. Valentienės, su dviem mažais vaikais. Tik kažin, ar ta moteris vyko į Lietuvą?

Vakar "Vilnis" pasigyrė gaviant "tikslų informaciją apie turistus Lietuvon", ir jį pareiškė: "mažų vaikų visai nevyksta".

Taigi atrodo, kad ta skaitlinga minia, kuri buvo susirinkusi birželio 21 d. Idlewild orlaukyje, buvo ne "ekskursantai Lietuvon".

Ta minia, kaip teko girdėti, susidėjo daugumoje iš kitataučių, keliavusių aplankyti ne Lietuvą, o Sovietų Sąjungą. Įsimašęs tarp jų vienas kitas lietuvis irgi važiavo ne į Lietuvą, o gal į Rusiją, Lenkiją ar kur kitur.

Bet komunistai publiką apinuosina, kad "beveik užplūdė visą didžiulę Idlewild or-

niminiais laiškais. O paskutiniu laiku pradėjo siuntinėti mašinėle rašytus ir multiplikuotus religinio turinio laiškus kažkoks D. Deskevičius iš Floridos. Perskaitęs jo laišką kažkaip keistai pasijunti.

Sakoma, kad tik vienas Dievas yra. Tuo tarpu jo laiška paskaitęs randi, kad keli dievai galimi. Pavyzdžiui, rašydamas apie savo tikybą, Dievą rašo didžiųjų raide... "O Apruc to stay labai svarbus daiktas žmogus patė ne atgimias isnaujo pagalvijo Dievo..."

O rašydamas apie kitą tikybą jau mažąja raide... "Ieseie mokslus ir nesibijo ney dievo..." Vėl rašoma apie kūdikius bepročius... "apgautie maza kudiiki beproty..."

Berods, galėtų savo tikybą piršti ir kitų neklūdyti. Gal kas nors jų tikybą ir susižavės. Bet kur tau. Per visą dviejų puslapių smulkiai surašytą laiška apeliuojama į lietuvių kaip savojo tautiečio galvosėnį ir raginama neklausyti mokslus išėjusių žmonių. Raginama išėiti iš klaidatiky kėlio. O kad jie būtų klusnūs jo tikybos nariai, tai tokį patarimą duoda... "Musų tautcecy lietuvey laik-rascju leydeyay jra tik į svir-saus lietuvey bet ne isvidures... Prastokite juos je akli ir aklu vaday bet kat aklas akla veda abu į duobia puola..."

Kaip jis dalko lietuvių kalba, iš kėly sakinių skaitytojas mato. Gaila to žmogaus, griečiausiai pensininko, kuris savo santau pas taikiems reikalams naudoja. Tikrai neatsiras nei vieno lietuvi, kuris norėtų grįžti į laukinio žmogaus buitį... Stasys Juškėnas

Lietuvos mokslininkai planuoja su Maskva

(E) Maskvos "Pravda" birželio 12 d. paskelbė Lietuvos mokslo akademijos prezidento J. Matulio straipsnį apie mokslo raidą Lietuvoje ir Sovietų Sąjungoje. Pastebėjęs apie lietuvių mokslininkų įnašą, prof. Matulis pažymėjo, kad mokslininkai Lietuvoje siekia patenkinti ne tik savo rajono gyvybinius poreikius, bet bendradarbiauja ir vystant "visą tarybinį mokslų ir technikų". Pagal Matulį komunistinio mokslo vieningumas — išklės reikalą "koordinuoti ir planuoti mokslo pasiekimus visos šalies (t. y. visos Sovietų Sąjungos — EL) mastu". Lietuvos mokslininkai, negalėdami savo atliekamam tyrimui koordinuoti tik savo pajėgoms, aišku, "karštai pritarė TS KP CK-10 ir TS MT-bos nutarimui mokslinius tyrimus geriau koordinuoti".

LIETUVOS KLAUSIMAS VIENIJAMOJ EUROPOJ

Politinio Europos vienijimo bandymai ir nepasisekimai

3. d) Tautinių Ministrų Tarybų sudaro Tautinių vyriausybų nariai (po vieną ministrų-narį tautinės vyriausybės), jį yra koordinacinis organas tarp Europos Vykdomosios Tarybos ir Tautinių vyriausybų; e) Teismas garantuoja Europos Unijos Konstitucijos Vykdyimą, sprendimas šalių ginčus teisėjų skaičius nedaugiau 15-ks, kurie skiriami Europos Vykdomosios Tarybos siūlymu ir tvirtinami senato 9-niems metams. Teismas sudaro vieną bendrą teismą kelioms organizacijoms — Europos Tarybai (Europos Ūkio Bendruomenė; — FWG — EEC), Europos Gynimosi Sąjungai (WEU — buvęs Briuselio paktas) ir Motan — Union: (Apie EWG — EEC smulkiau — vėliau.) f) Ūkio ir Socialinė Taryba, patariamasis Europos Unijos organas ūkio ir socialiniais reikalais.

Šią Europos Bendruomenės Konstituciją turėjo priimti 6 valstybių vyriausybės ir ratifikuoti jų parlamentai. Ji turėjo sudaryti politinį 6 Europos valstybių apjungimo branduolį, išplečiant toliau, prisidedant prie jo kitoms Europos valstybėms. (1953 m. kovo mėn. 9 d. Europos Tarybos (ad. hoc) susirinkimo pirmininkas Paul A.

Spaak (Belgija), priimtos ir Bendruomenės konstitucijos steigimo proga 6 nariams — užsienio reikalų ministeriams savo kalboje pabrėždamas momento svarbumą ir dėkodamas dalyviams už darbą, be ko kita, pareiškė: "Suprantama, — yra negalima garantuoti kiekvienai iš mūsų valstybių visų teisių, kurios priklauso nepriklausomam suverenumui ir kartu tarnauti visų interesams ir visų saugumui. Žmonės, kurie susijungia į vieną bendruomenę, turi atsiskirti dalies savo teisių, kad išsaugotų pasilikusių laisvę..." "Mūsų pasitarimų bėgyje svarbiausių mūsų interesų klausimą mes niekad neišleisime iš akių, būtent, sutvirtinti mūsų laisvę, nuo kurios priklauso mūsų gerbūvis, mūsų laimė, mūsų saugumas ir, gal būt, visa mūsų egzistencija... Gal būt, būtų net perdaug pareikšti vilį, kad Konstitucija be jokių sąlygų gaus valstybių pritarimą..."

O Georges Bidaut (Prancūzija) tos pat dienos baigiamajame posėdyje, be ko kito, pareiškė: Vienas iš klausimų, kuris statomas mums, yra — reikia žinoti, ar statomoji Europa, kurios reikalingumą visi paskelbė, yra tik sapnas, dūmai, kalbų improvizacija, ar priešingai — neišvengiamas kūrinys. (Plačiau: Projet de Traite portant Statut de la Communauté Européenne, Mars-Avril 1953, Paris 9, Quai Anatole-France).

Įvyko tačiau pagal pirmo sakinio dalį Bidaut kalbos: Europos politinio susivienijimo Konstitucija, pirmoje eilėje, buvo Prancūzijos atimta, nes prancūzai nesu-

tiko atsiskirti nuo dalies suverenumo teisių suvienytos Europos labui.

Kiek anksčiau tų bandymų priimti Europos Bendruomenės Konstituciją ir pagal ją organizuoti Europą, 1951-1952 metais ėjo taip pat ir tų pačių Europos valstybių (Vak. Vokietijos, Prancūzijos, Belgijos, Olandijos ir Luksemburgo) pasitarimai sudaryti Europos Apsigynimo Sutarties (Europäische Verteidigung-Gemeinschaft) branduolį Europos apsigynimo bendruomenės supra-nacionalinio režimo.

Tokia minėtų valstybių sutartis buvo pasirašyta Paryžiuje 1952 m. gegužės mėn. 27 d. Toje sutartyje buvo numatyta bendras pasirašiusių vyriausiasis karo vadas, suvienyti štabai, suvienyti daliniai-armijų korpusai ir taip pat bendri karo statutai, koordinuotas ginklavimas ir karinė gamyba bei tos bendros kariuomenės bendras aprūpinimas. Be to, aukščiausia Vykdomoji įstaiga (Komisariatats) su Ministrų Taryba ir bendru susirinkimu, supra-nacionalinio režimo. Ši sutartis Prancūzų parlamento buvo atmesta 1954 m. liepos mėn. 30 d.

Tuo buvo galutinai palaidoti bandymai sujungti Europą einant politiniu keliu. Pažiūrėsimė kaip ėjo (ir eina) toliau bandymai apjungti Europą einant ūkiškuoju keliu.

Ūkiškasis Europos vienijimo kelias

1. Pirmu Europos vienijimo ūkišku branduoliu tenka laikyti Europos plieno ir anglies ir bendruomenę Montanion (Eu-

ropaen Coal & Steel Community — ECSC).

Pagal prancūzų Užsienio Reikalų Ministrą Robert Schuman'o 1950 m. gegužės mėn. 9 d. pasiūlytą planą, eilės konferencijos išdavoje, 1951 m. balandžio mėn. 18 d. Paryžiuje buvo pasirašyta 6-šių užsienio reikalų ministrų (Prancūzijos, Vak. Vokietijos, Italijos, Olandijos, Belgijos ir Luksemburgo) Montanion sutartis, — steigti bendruomenę & savo kraštų plienui ir angliai bendrai eksploatuoti. Sutartis įsigaliojo 1952 m. liepos mėn. 25 d., ją ratifikavus minėtų valstybių parlamentams. Sutarties tekstas nustato Bendruomenės steigimo sąlygas ir Bendruomenės Konstituciją. Bendruomenė yra pirmoji Europinė ūkiškoji organizacija, kuriai dalyvaujantieji kraštai plieno ir anglies eksploatacijos reinkaluose yra dedegavę suverenumo teises. Ji yra supra-nacionalinė organizacija. Bendruomenės tikslas, — sujungus tų šalių plieno ir anglies resursus, stengtis pakelti jų gamybą, įkurti bendrą rinką (egzistuoja nuo 1953 m. vasario mėn. 10 d.) ir pakelti gyvenimo lygį bendruomenės narių-valstybių gyventojams. Tam siekti dalyvaujančios valstybės atsisako nuo prekybinių kontingentų (anglies ir plieno), muitų tarifų ir visokiosprekių diskriminacijos, visokių darbininkų ir specų persikėlimo suvaržymų iš vienu valstybių į kitas.

Bendruomenės organai: a) Aukščoji Įstaiga iš 9 narių su supra-nacionalinėmis teisėmis (daugiausiai 2 nariai gali būti tos pačios tautybės). Jie neprivalo paboti kurių nors tautinių įstaigų nurodymų, yra

nepriklausomi ir tarnybos pareigose (kompetencijose) jiems suteiktas "pirmųjų europiečių" statusas. Pirmieji 8 nariai buvo paskirti tautinių valstybių vyriausybų, o 9 tas — Prezidentas buvo jų pačių išsirinktas. Pirmas Prezidentas buvo prancūzas, J. Monnet, išrinktas 1952 m. liepos mėnesį ir pasitraukęs 1955 metais dėl nuomonų skirtumo — per mažos veiklos Europos vienijimo reikalui. Jo įpėdinis Rene Mayer, taip pat prancūzas, išrinktas 1955 metais.

Aukščosios Įstaigos skyriai: ūkio, kartelių bei ūkiškų junginių, finansų, investicijų, rinkos, gamybos, transporto, darbo jėgos, statistikos, užsienio, administracijos, teisių ir ypatyng reikalų patarėjas. b) Bendras Susirinkimas (Gemeinsame Versammlung) iš 78 narių, renkamų iš valstybių narių tautinių parlamentų tarpo arba tiesioginiu balsavimu bendra rinkimų tvarka. Susirinkimo pareigos — Aukščosios Įstaigos veiklos kontrolė, — išreikšus jai nepasitikėjimą, jį turi atsistatdyti. c) Ministrų Taryba iš šešių narių po vieną atstovą kiekvienos tautinės valstybės vyriausybės nario; funkcijos — suderinti Aukščosios Įstaigos veiklą su atskirų tautinių valstybių ūkiškąja politika.

d) Aukš. Teismas iš 7 narių sprendžia skundus tautinių valstybių Ministrų Tarybos, atskirų imonininkų su Aukščiausiąja Įstaiga.

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite Naujienas

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGŲ
PRITAIKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Valandos: kasdien nuo 10 iki 12 val.
ryto ir nuo 7 iki 9 val. vak. Treč.
uždaryta. Kitu laiku susitarus.
Ofiso telefonai: PROspect 8-3221
Rezid. tel.: WALbrook 5-5076

Tel. PROspect 8-1717
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas diena po pietų 1-3; vak. 7-8
uždaryta. Atradieniais ir penktadieniais
Trečiad. ir sekmadien. ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: R.Epublic 7-7868

DR. C. K. BOBELIS
Inkstų ir šlapimo takų chirurgija
Tel.: Village 8-6068
1 Madison St., Oak Park, arba
Tel.: PROspect 6-1795
2300 W. 51st St., Chicago, Ill.
Oakley Medical Arts Bldg.
Namų tel. OWens 5-0533
Valandos pagal susitarimą

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEMlock 4-5849
Rezid.: HEMlock 4-2324
OFISA VALANDOS:
Pirmad. ketvirt. ir penktadienį nuo
1-4 ir 7-9, antrad. nuo 1-5, treč.
ir šeštadienį tik susitarus.

**DR. JONAS G. BYLA-
BYLAITIS**
Nervų-Smageny Ligos,
Chirurgija
2737 W. 71st STREET
Valandos: tik susitarus skambinant
GR 6-3409.

Ofiso telefonai: Virginia 7-0036
Rezidencijos: BEverly 8-8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Akusherija ir moterų ligos
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
Nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 val. vakaro.
Seštadieniais nuo 2 iki 4 popiet.
Trečiadienį pagal sutartį.

Tel. ofiso: HE 4-1414; rez. RE 7-6967
DR. BR. GAIZIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Valandos: 1-3 ir 6-8 val. po pietų
kasdien. Seštadieniais 1-4 val. p. p.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISA VALANDOS:
kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Trečiad. ir seštad. uždaryta.
Ofiso tel.: PORTsmouth 7-4090
Rezid. telefonai: GARDens 3-7278

Grovehill 6-1595
Dr. Aldona A. Juška
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTE
IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą,
išskyrus trečiadienius ir šeštadienius.
2422 W. MARQUETTE ROAD

Ofiso ir buito tel.: OLYmpic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero

Atostogose iki liepos 9 d.
Prašau kreiptis pas Dr. P. Kisielių.
Tel. ofiso ir buito: OLYmpic 2-4159
DR. P. KISELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th St., Cicero, Ill.
Kasdien 13 val. ir 6-8 val. vakaro.
Trečiadieniais uždaryta.
Seštadieniais 12-4 val.

Ofiso telefonai: LAfayette 3-3210
Jei neatsiliepia šaukite KEZdie 3-2866
Dr. Emily V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 SO. ARCHER AVENUE
Val.: kasdien po pietų nuo 12-3.
Daily afternoons.
Vakarais: pirmad., antrad., ketvirtad.
nuo 6-9. Trečiadieniais tik susitarus.

Tel. ofiso: PR 8-7773; rez. PR 6-4732
DR. A. MACIUNAS
CHIRURGAS
2858 W. 63rd Street
Val.: pirmad. ir ketvirtad. 14 popiet,
antrad. ir penktad. 5-8 val. vak.

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
Priėmimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir
nuo 4-8 val. po pietų. Seštad. nuo
9:00-2:00 p. p.
Trečiadieniais uždaryta.

Ofiso telefonai: CLIFFside 4-2896
Rez. telefonai: WALbrook 5-3099
DR. P. STRIMAITIS
Bendra praktika ir chirurgija
specialiai
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4644 So. ASHLAND
Savaitės dienomis priėmimo valandos
2-4 ir 6-8 val. vak.
Seštadieniais 2-5 val. vak.
Trečiadieniais ir sekmadieniais už-
daryta. Ligonius priima tik susitarus
telefonu.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223 arba TR 3-5577
OFISO val.: pirmad. 7-9 val. vakaro,
antrad., trečiad. ir penktad. 6-9 v. v.
seštadieniais 2-4 val. po pietų.

EUROPINIO SAJŪDŽIO KONGRESAS

(Elta) Birželio 16-17 dienomis Briuselyje įvyko Europinio Sajūdžio Kongresas, apsvaustęs šias dienotvarkės dalis: naujos Europinio Sajūdžio deklaracijos pareiškimą, naujos sajūdžio struktūros priėmimą, politinio raportu svarstymą ir veiklos programos nustatymą artimiausiam laikui. ES principų deklaracija pabrėžė vadovaujamą mintį, kad ES tebesiekia europinės bendruomenės realizavimą, žmogaus teisių respekto ir tai vykdo per politinę, karinę, ūkinę ir socialinę Europos tautų integraciją. Sajūdis pasisako už Jungtines Europos Valstybes, su bendra vyriausybe, visuotiniais rinkimais išrinktu parlamentu, teismo rūmais ir su ekonomine ir socialine Taryba. Dėl pavergtųjų tautų Sajūdis deklaracijos pabaigoje pareiškė sa-

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMlock 4-2122
Rezid. telefonai: GIBson 8-6195
Pirma liguonius pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti telefonu HE 4-2123
nuo 1-8 val. p. p. kasdien, išskyrus trečiadienį ir šeštadienį.

Tel. ofiso: VI 2-1581; rez. PR 6-4250
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31st STREET
(kampan Halsted ir 31-os gatvių)
Priėmimo valandos: kasdien 1-4 p. p.
ir 6-8 val. vak. Seštadieniais 1-4 p. p.
Trečiad. ir sekmadieniais uždaryta.

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bandžai. Speciali pagalba Kojoms (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Seštadieniais 9-1
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 West 63rd St., Chicago 29, Ill.
Tel.: PROspect 6-5084

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI
Dr. Ant. Rudokas, Opt.
4455 So. CALIFORNIA, Yards 7-7381
Tikrina akis, pritaiko akinius keičia stiklus ir rėmus.
Valandos: 10 ryto iki 8 val. (trečiad. uždaryta), šeštad. 10 ryto iki 2 p. p.

Dr. Kazimieras MICHEL
Optometristas-Orthoptistas
Gydo nusilpusias ir nervuotas akis. Egzaminuoja akis ir pritaiko akinius. Išgydo kreivas akis be operacijos. Įveda netikrą - artifiціальią akį pagal sveiką. Tikrina klausą ir pagelbsti negirdintiems. Praktikuoja 40 metų. Kalba lietuviškai.
4654 So. Ashland Ave. YA 7-6616

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel.: Yards 7-1829
Pritaiko Akinius Kreivas Akis Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8. Treč. uždaryta. Penkt. ir šešt. 10-2 val. po pietų. Arba pagal susitarimą.

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai - Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. SERENAS
2047 W. 67th Pl. WALbrook 5-8063

GRADINSKAS
BUS VĖSU:
oro vėsintuvą gali išidėti į langą per minutę. Nebrangus.
J. G. Television Co., 2512 W. 47 St.
Frontier 6-1998
Pardavimas - Taisyimas, Sekmad. uždaryta.

MOVING
Apraustas perkraustymas iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
3415 So. LITUANICA AVENUE
Tel.: FRontier 6-1882

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŠEIMO VALANDOS
Visos programos iš WOP, 1490 kil. AM. 102-7 FM.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 10-11 val. ryto. - Seštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
VAKARŪSKOS: pirmad. 7 v. v. Anglų kalba: nuo antr. iki penkt. 7-7:30 val. vak.

Tel.: HEMlock 4-2413
7159 SO. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO 28, ILL.

vo solidarumą laisvės netekusioms Europos tautoms, kurių natūrali vieta yra Europinės Bendruomenės tarpe.

Sajūdžio pripažintos tautinės organizacijos. Praktikoje daugumoje kraštų ES yra subūrys visus sambūrius, veikiančius už europinę vienybę. Įvairiuose kraštuose sąjūdis vadinamas Tarybomis (pvz., ES Vokiečių Taryba, Austrų Taryba, Baltų Taryba ir pan.). Šiuo metu tokių tautinių Tarybų yra per 20. Į šią grupę įeina ir pavergtųjų tautų Tarybos. ES veikloje numatytas svarbus "akcijos komitetas" - jo uždavinys tarp nagrinėti visus klausimus, liečiančius europinių bendruomenių veiklą ir evoliuciją.

Naujuoju ES pirmininku numatytas prancūzas, jaunas sąjūdžio veikėjas, buvęs ministras ir užsienio reikalų ministras gen. sekretorius Maurice Faure. Naujoji Tarptautinė Taryba susirinkusios š. m. spalio mėn. pirmoje pusėje ir išrinktą ES Vykdomąjį Biurą.

Šiame ES kongrese Briuselyje lietuvių ir bendrai visus pabaltiečius atstovavo pulk. J. Lanskoronskis.

Sibiro lietuvių poezija Kongrese

(E) JAV Atst. Rūmuose birželio mėn. 13 d. narys John W. McCormack (Mass. valst.) perskaitė VLIKO pirm. dr. A. Trimako lydimąjį raštą, su kuriuo buvo persiųsta lietuvių poezijos iš ana pus geležinės uždangos rinkinys. Esą, šioji poezija atspindi į Sibirą išvežtųjų siekimus susilaukti laisvės, teisingumo ir jų viltį, kad sovietinis genocidas turės atsidurti tarptautiniame teisme. Atst. McCormack nurodė, kad rinkinyje "Rūda ir Rauda" surinkta poezija parodo nepasiduodančią lietuvių ir nepaspaudai lietuvių dvasią. Pasak jo, tas moralinis tvirtumas kaip tik palaiko gyvomis lietuvių ir kitas sovietų pavergtas tautas. Jos laukia tos dienos, kada jų kraštai vėl atgaus nepriklausomybę. Amerikoje jos ieškančios vadovavimo ir "mes, amerikiečiai, neturime jų apiešti". Atst. Rūmų narys, be VLIKO pirm. lydimosio rašto perskaitė ilgoką komentarą apie tos poezijos atsiradimą, jos reikšmę ir baigdamas Kongreso nariams perskaitė vieną rinkinio "Rūda ir Rauda" poezijos posmą.

Meno saveikla

(E) Birželio 10 d. Lietuvoje prasidėjus respublikinei meninių agitbrigadų apžiūrai "Tiesos" laikraščio prizams laimėti, apie ką kuriuos tų kolektyvų negalavimus papasakojo liaudies meno rūmų dir. Z. Sverdiolas. Prieš pora metų, esą, tokių meninių agitbrigadų buvo vos kelios, dabar jau jų esama šimtai.

Tokios apžiūros - konkursai tikrumoje atlieka varovų vaidmenį - esą, meniniais sprendimais išreiškiami nūdienos klausimai, keliama sėjos svarba, pliekiami negerovių skleidėjai. Pagal Sverdiolą padėdūs miestuose žymiai blogesnei nei kaimuose. Štai, Kaune, kur pajėgių dramų ratelių yra apie 40, apžiūroje dalyvavo tik 6 kolektyvai. Agitbrigadų programose, esą pasigendama antireliginės tematikos, politinės satyros.

PRANCŪZAI SAVO ŪKININKŲ NEŠAUO

Kai prancūzų Bretanijos ūkininkai pradėjo prieš valdžią streiką ir streikas su demonstracijomis persimetė į Vendee departamentą, visi to departamento miestų mērai (galvos),

reikšdami ūkininkams simpatiją ir pritarimą, patys paskelbė penkių dienų streiką, atsisakydami per tą laiką tuokti jaunavedžius, pasirašyti dokumentus ir atlikti kitokias pareigas. Streikas ir demonstracijos apėmė ir žymią dalį Normandijos.

Prancūzijos ūkininkai pradėjo streiką prieš valdžios vedamą žemės ūkio politiką ir perdaug žemas bulvių bei kitų produktų kainas. Streikas tęsiasi visas mėnuo ir tebeplinta.

Streikuojantieji ūkininkai dideliais būriais, traktoriais važiuoti, vietomis užblokavo kelius, neleidami niekam pravažiuoti. Apie 1,000 ūkininkų šakėmis ar kastuvais ginkluoti apsupo Vendee departamentu valdžios namus, kiti streikuojantieji būriai motorcikliais važinėjo po provincijas, mobilizuodami demonstrantus.

Demonstrantai išleido ir dalina proklamacijos, paženklinat dviem sukryžiuotom šakėmis didelėmis antraštėmis "Mūsų

pyktis didėja!" Birželio 27 dieną streikuojantieji paskelbė "barikadų dieną" ir paleido šūki "Marš prieš Bastiliją!" Būriai ūkininkų iki 500 vyrų su šimtais traktorių apsupo ir užblokavo Pontriox ir eilę Bretanijos miestelių.

Valdžia pažadėjo ūkininkams skubias žemės ūkio politikos reformas, sudarant galimybes, kad ūkininkai patys galėtų betarpiškai parduoti savo produktus sritiniuose pardavimo punktuose, be to pažadėjo sumažinti žemės ūkio produktų transporto kainas, sudrausti perkupčius ir kiek įmanoma, supirkti iš ūkininkų produktų atsargas.

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GELINYEIA
GĖLES VISOMIS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

GELININKAS
(PUTRAMENTAS)
Lietuvių arba lietuvių valandose
gražiausios gėlės ir vainikai, ant-
kapių papuošimai ir sezoninės
kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. - 586-1220

LOVEIKIS Telegrama |
Visas Pasaulio
Dalis
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Bankietams
ir Pagrabams
3316 So. Halsted St. Yards 7-7301

A. + A.
JULIA KIELIENĖ (KELLY)
Gyv. 3731 Deodore St., East Chicago, Ind.

Mirė 1961 m. birželio 27 d., 12:30 val. nakties, sulaukusi 66 metų amžiaus.
Gimusi Lietuvoje, šiaulių apskr., Lumpėnų kaime.
Amerikoje išgyveno 47 metus.
Paliko nuliūdę vyras Andrius Kieša, du sūnūs Dominikas Mikalauskis, East Chicago, Ind., Eugenijus Kieša, Hammond, Ind., duktė Bronė Balčiūnienė, Aurora, Ill., 7 anūkai ir dvi seserys Lietuvoje. Daug kitų giminių, draugų bei pažįstamų.
Priklausė S. L. A. 185 kuopai, Liet. Demokr. Lygai, 2-ro karo veteranų moterų d-čiai, 3151 Veteranų Postui, Pink Ladys St. Catherine Hospital, Chicago's lietuvių savišalpinė d-čiai, Sv. Kazimiero rėmėjų draugijai.
Kūnas pašarvotas Pruseckio koplyčioje, 139 May St., East Chicago, Indiana.
Kvėrtadienį, birželio 29 dieną 8:30 val. ryto bus lydima iš koplyčios į Sv. Pranciškaus parapijos bažnyčia, o po gedulingų pamaldų bus laidojama Sv. Kazimiero kapinėse.
Visi a. a. Julijos Kiešienės giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.
Nuliūdę lieka:
Vyras, sūnūs, duktė, anūkai.
Laidotuvių Direktorius Pruseckis. Tel. EX 7-0288.

Metinė Mirties Sukaktis
ANGELE ČEPUKIENĖ
Pagal tėvus Čerškaitė
Gyv. 1658 Humboldt Boulevard, Chicago, Ill.

Mirė 1960 metų birželio mėn. 28 dieną. Gimė Lietuvoje, Utenos apskr., Užpalių valsč., Kaniųkų kaime.
Palaidota Lietuvių Tautinėse Kapinėse.
Dideliame liūdesyje pergyvenom vienerius metus, netekę savo brangiosios žmonos ir motinėlės. Neuzmiršime Tavęs, mūsų brangioji.
Vyras K. Čepukas, dukra Valerija ir josios vyras Walteris

MARTHA MATEJAITIENĖ
Pagal tėvus Laurinskaitė
Gyv. 721 Prescott Ave., Waukegan, Ill.

Mirė 1961 m. birželio 26 d., 6:00 val. vakare, sulaukusi pusės amžiaus. Gimusi Lietuvoje.
Amerikoje išgyveno 40 metų.
Paliko nuliūdę vyras Ignas, sūnus Ernest, brolis Jonas Laurinkas, sesuo Marijona Rukšienė, jos vyras Antanas, brolienė Rose Bučienė, gyv. Colorado, seserė dainininkė Ona Kubilienė ir jos vyras inž. B. F. Kubilius, kiti giminės, draugai bei pažįstami.
Priklausė Sus. Lietuvių Amerikoje, Waukegane.
Kūnas pašarvotas J. Nemanich koplyčioje, 611 - 10 St., North Chicago, Ill.
Trečiadienį, birželio 28 dieną 2 val. po pietų bus lydima iš koplyčios į Garden of Memory kapines.
Visi a. a. Martha Matejaitienės giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.
Nuliūdę lieka:
Vyras, sūnus, brolis, sesuo, brolienė ir giminės.

A. + A.
ONA JUOZAITIENĖ
Pagal tėvus Jakimaitė
Gyv. Beverly Shores, Ind., prieš tai gyveno 6634 So. Campbell.

Mirė 1961 m. birželio 26 d., 8:30 val. ryto, sulaukusi 71 metų amžiaus.
Gimusi Lietuvoje, Marijampolės mieste.
Amerikoje išgyveno 51 metus.
Paliko nuliūdę vyras Dr. Antanas Juozaitis, duktė Irene Žibas, žentas Dr. Liūdas Žibas, du sūnūs Edward Juozaitis, marti June ir major Elmer Juozaitis, marti Lorraine, 9 anūkai ir 2 proanūkai, sesuo Mary Kazikas ir daug kitų giminių, draugų bei pažįstamų.
Priklausė Chicago Lithuanian Women Club ir Beverly Shores Lithuanian Citizen Club.
Kūnas bus pašarvotas antradienį 6 val. vakaro St. Lackawicz koplyčioje, 2424 W. 60th St.
Kvėrtadienį, birželio 29 dieną 9 val. ryto bus lydima iš koplyčios į Švenč. Panielės Gimimo parapijos bažnyčia, o po gedulingų pamaldų bus laidojama Sv. Kazimiero kapinėse.
Visi a. a. Onos Juozaitis giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.
Nuliūdę lieka:
Vyras, duktė, sūnūs, anūkai.
Laidotuvių Direktorius St. Lackawicz. Tel. RE 7-1213.

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71 Street
Telef.: GROvehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWNhall 3-2108-9
Trys moderniškos koplyčios
Aikštė automobiliams statyti

Laidotuvių Direktoriai
MAŽEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Seniausia ir Didžiausia Laidojimo Įstaiga
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 So. Hermitage Avenue
Tel.: Yards 7-1741 - 1742
4330-34 So. California Avenue
Telefonas: LAfayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI
Chicago's
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos
AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENĄ
IR NAKTĮ
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE
GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: Yards 7-1138-1139

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone: Yards 7-1911
LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COmmodore 4-2228
VASAITIS - BUTKUS
1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003
ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVENUE Phone: Yards 7-3401

ALFRED VANCE
1424 SO. 50th AVE., CICERO
Phones: OLYmpic 2-5245 - TOWNhall 3-9687
STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672
PETRAS P. GURSKIS
718 WEST 18th STREET Phone: SEeley 3-5711
PETRAS BIELIUNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

Trūkumai pieno ir mėsos gamyboje

(E) Birželio 18 d. paskelbtas partijos ir vyriausybės Lietuvos nutarimas dėl trūkumų gaminant ir superkant pieną ir mėsą Lietuvos kolchozuose ir tarybinuose ūkiuose. Nusisukta, kad daugelyje rajonų nesimama ryžtingų priemonių, kad būtų likviduotas atsilikimas pieno ir mėsos gamyboje. Atsilikimo priežastimi aiškina žymus primelžimo sumažėjimas. Birželio 10 d. duomenimis, kai kurių rajonų kolchozai ir tarybiniai ūkiai nuo bendro Lietuvos mėsos pardavimo valstybei (suprask Sovietų Sąjungai) lygio atsiliko net 20%.

(E) Beveik kasdien atvyksta repatriantų iš Lietuvos ir kitų Rytų kraštų. Daugiausia pareinamoje Friedlando stovykloje būna repatriantų iš Lietuvos. Kai kuriems repatriantams buvo leista persikelti į Vakarų iš Karagandos ir kitų Sibiro apygardų. Vis dėlto masinio repatriantų atvykimo, kaip ankstesniais metais, dar nėra. Į Vakarų atvažiuoja tik mažais skaičiais.

SIUNTINIAI LIETUVA

ir kitus kraštus

Jūsų pristatyti ir iš Europos (iš katalogu).

Siunčiame akordeonus, gitaras, siuvas masines ir kt.

Viskas žymiai pigintomis kainomis

Overseas Cargo Co.

514 W. Pershing Rd. (39th St.) CHICAGO, ILLINOIS

Tel.: OA 4-9079

Veđėjas P. NEDZINSKAS

Arthritis - Rheumatism

Ši nauja kombinacija, AMERPOL skubiai palengvina sąnarių uždegimo sukeltą skausmą, paraudimą ir sumažina skaudančių raumenujų sutinimą, kurį sukelia artritis ir reumatizmas.

Moistis, 98c. Tabletes \$3.50 pas jūsų vaistininką.

NEW LIFE DELICATESSEN

Namie gaminti delicatesai, maisto produktai ir šviežia mėsa.

3146 SO. HALSTED STREET

Victory 2-7666.

Jonas Grinius, savininkas

Siuntinių išsiuntimas

ir pigus siuntinius medžiagų pasirinkimas, pavyzdžiui, 6 vyr. kostiumams medžiaga tik \$33, o su išsiuntimu \$66.50.

Čia viską rasite, kas tik siuntiniams reikalinga. Galite ir prie atneštų siuntinių dasipirkti įvairių prekių žemesnėmis kainomis, kaip kur kitur. Taip pat galite pasiūti įvairių medžiagų ir kitų prekių, vaistų bei maisto produktų iš Anglijos ir iš Danijos. EXPRESS GIFT PARCEL CO., ir Liusės sunkelių krautuvė, 3305 So. Halsted St., Chicago 8, Ill., LA 3-2021. Atdara pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9:00 ryto iki 9:00 vak. Kitomis dienomis 9:00 — 6:00. A. ir L. Kavaliauskai. (Sk.)

SKAITYK PATS IR PARAGINK KITOS SKAITYTI

N A U J I E N A S

JOS VISAD RAŠO TEISYBĖ

DEL SIUNTINIŲ Į LIETUVĄ

Labai dažnai žmonės daro klaidas ir siūncia ne tai, ką reikia siūsti.

Prieš sudarydami siuntinį, pasitarkite su mūsų prityrusiais tarntautojais, kurie teisingai patars, ką siūsti ir ko nesiūsti.

LIETUVIŲ KOMPANIJA

WORLD PARCEL SERVICE

3320 SO. HALSTED ST. CHICAGO 8, ILL. YA 7-4677

6 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — WEDNESDAY, JUNE 28, 1961

IS CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Pasaulinė paroda 1962 m.

Prezidentas Kennedy jau indorsavo Philadelphia's biznierių grupės pasiūlymą 1962 metais rugsėjo mėnesį McCormick Place Chicagoje ruošti savotišką pasaulinę parodą, tikriau pasaulio biznierių asamblėją, kuria busi siekiama didesnę reklamą tarptautinei ekonomijos raidai. Dalyvauti kviečiami visi Jungtinių Tautų nariai, išskiriant Kubą ir Albaniją, su kuriomis JAV neturi diplomatinių santykių. Sovietų Rusija rodanti ypatingą susidomėjimą.

Tai parodai finansuoti jau sudaryta Delaware korporacija, vad. World Economic Progress Exposition, Inc. Tarptautinio Ekonominio Tarpimo Centro pirmininkas Eric Johnston pranešė, kad paroda, kuri tęsis per 2 savaites, nebus "pasaulio mugė", bet busianti savotiška ekonominio bendradarbiavimo dramatišką, reiškia pavyzdžiais "kas jau yra padaryta ir kas dar galima padaryti" ir išreiškia paskaitomis bei referatais.

Paliks patį Hull House

Illinojaus universiteto globėjų taryba nubalsavo palikti nenugriautą Hull House originalų namą ir atstatyti jį tokį, koks jis buvo 1890 metais, kada Jane Addams jame įsteigė pirmąjį socialinės globos ir veiklos centrą prie 800 S. Halsted st. Iš Chicago piliečių susidarys Save Hull House komitetas reikalavo apsaugoti dar šešis kitus pastatus, kurie buvo vilniai pastatyti Hull House veikimo tikslams.

Kepenų liga plinta

Chicago s sveikatos įstaigos susirūpino žymiu hepatitis susirgimų padaugėjimu šiais metais. Pirmą kartą šio laikro buvo 161 susirgimas ir 8 mirimai, o šiame mėnesį 342 susirgimai ir 15 mirimų. Hepatitis yra kepenų liga, spėjama, kad gaunama užsikrėtimu, ypatinai valgant neplautomis rankomis. Apie 65 susirgusių buvo vaikai nuo 5 iki 14 metų amžiaus. Liga prasideda silpnumu, karščiu, šaltčiu kėtimu, širdies "pykinimu" ir vėmimu, trunka pora savaičių ir praeina. Specialių vaistų nėra. Daktarai pataria išsėti gulint lovoje ir prisilaikant dietos.

Kaip kinta Chicago gyventojų santykiai

Chicago planavimo komisija neseniai paskelbė, kiek ir kaip per dešimtį praėjusių metų pasikeitė gyventojų santykiai ir sudėtis tose 75 bendruomenėse, iš kurių susidaro Chicago Miestas su savo 50 wardų.

Bendrai Chicago miestas nuo 1950 iki 1960 metų sumažėjo 2 nuosimčiai gyventojų: tada buvo 3,620,962, dabar yra 3,550,404 (1960 metų cenzas). Per tą laiką baltosios rasės gyventojų sumažėjo 12.8 nuosimčių — iš 3,111,525 iki 2,712,749, tuo tarpu kai ne baltųjų rasių padaugo 64.4 nuosimčiai — iš 509,437 1950 metais iki 837,655 1960 metais. Ne baltųjų (spalvotų) rasių gyventojų Chicagoje 1950 m. buvo 14, 1960 m. jau buvo 24 nuosimčiai.

Daugiausiai baltųjų gyventojų neteko (15% ir daugiau) sritis į pietus nuo miesto centro.

George Vanderbit, 47 metų inžinierius, išsoko iš San Francisco garšio viešbučio, Mark Hopkins, dešimto aukšto pro langą ir užsimušė. Manoma, kad jį labai paveikė nesėkmė biznyje.

Tos yra Armour Square, Douglas, Fuller Park, Grand Boulevard, Washington Park ir Hyde Park, toliau iki 15% neteko srities vad. artimoji Northside ir artimoji Westside. Daugiausiai gyventojų neteko pietinės dalies 3 wardas — iš buvusių 81,354 sumažėjo iki 53,160 gyventojų.

Koncertai prasidėjo

Vasaros sezono koncertai po atviru dangumi Ravinia Parke ir Grant Parke prasidėjo. Ravinia parke pirmas koncertas jau buvo antradienio vakare, birželio 27 d. Sekantis šį mėnesį bus birž. 29 d., toliau liepos 1 d. ir tt. iki rugpjūčio 20 d. Diriguoja pradžioje Walter Heidl.

Grant parke pirmas koncertas įvyksta šį trečiadienį 8 val. vak. Per savaitę bus 4 koncertai: trečiadieniais, penktadieniais, šeštadieniais ir sekmadieniais — iki rugpjūčio 16 d. imtinai. Diriguoja pradžioje Milton Katims.

"L" traukiniai susidūrė

Pirmadienį 5:36 val. popiet prie Bryn Mawr stoties vienas Howard stoties "L" traukinys iš 8 vagonų įvažiuojo į kę tik iš stoties išvažiuojantį kitą traukinį. Per abu traukinius žmonių buvo apie 600, iš kurių 29 buvo sužeisti. Tačiau nė vienas nesužeistas sunkiai. Trafikas buvo užtventkas per daugiau kaip valandą. Iš vagonų sužeistieji iškelti ir ambulansų gaisrininkų "snorkeliais" ir pačios CTA specialiu keltuivu. Laimė, nė vienas traukinys neapvyrto. Susidūrimo priežastis aiškina automatinis jėgų kontrolės sugedimu.

TRUMPAI

— Harry C. Lepinske, Dariaus - Girėno posto No. 271 spaudos reikalų (publicity) vedėjas, ir Ketrivoto Distrikto tarybos (South ir Southwest) viešųjų santykių direktorius, paskirtas Amerikos Legiono Illinojaus Departamento būsimos konvencijos viešųjų santykių komiteto nariu. Konvencija įvyks liepos 26-30 dienomis, Presidential Plaza auditorijoje. Harry Lapinske yra W-TAQ Radio News pranešėjas ir jo pranešimus, vad. "Hurry in Around With Harry", galima girdėti kasdien nuo pirmadienio iki šeštadienio lygiai 12:15 val. pp. ir šeštadieniais dar nuo 12:45 val. popiet "Veteran News in a Nutshell" valandėlėse. Neseniai Harry gavo Amerikos Legiono pagyrimą.

— Olga Spirauskienė, atvykusi iš Vokietijos, su šeima buvo sustojusi Bostone. Prieš metus laiko Spirauskai išsikėlė gyventi į Hollywood, Calif. Kadangi Bostone ir jo apylinkėse gyvena jos giminės, tai ji, kartu su dukra Regina ir sūnum Edmundu, sumanė juos aplankyti. Be to, ta proga, grįždama atgal, ji pasiims kai kurias.

— Ciurlionio Galerija Dainų Šventės proga bus atidaryta: birž. 30 d., penkt. 7 v.v. — 10 v.v., liep. 1 d., šešt. 12 v. — 9 v.v., liep. 2 d., sekm. 9 v. — 12 v., liepos 3 d., pirm. 10 v. — 9 v.v.

— Kviečiame pamatyti Meno Kūrinių Fondą, skirtą nepriklausomai Lietuvai — 46-šiuo lietu. dailininkų 77 meno kūrinių.

— Įėjimas laisvas ir nemokamas.

— C. G. direkcija

HELP WANTED — FEMALE

Reikia Darbininkių

IESKOMA MOTERIS gyventi prie šeimos ir prižiūrėti 3 metų vaiką darbo valandomis. Duodamas visas išlaikymas ir atlyginimas. Skambinti WA 5-4536 nuo 6:00 val. iki 8:00 val. vakaro.

NEEDED AT ONCE! REGISTERED NURSES, Top salary on 2 shifts Paid hospitalization, Free meals CENTRAL COMMUNITY HOSPITAL, 5701 S. Wood St., Mrs. Kahn, RE 7-4600. Call for appointment.

BUSINESS CHANCES

Biznio Progos

PARDUODAMA maisto krautuvė (grocerie) 2500 S. Spaulding, telefonas 762-9195, priedama kaina, nedidelė nuoma, nėra konkurencijos.

MISTER SOFTEE

didžiausia, iš automobilių bei vežimėlių parduodamų valgomų ledų, imonė pasulyje, skelbia naujas pardavimines, imo teises.

Dabar už \$2,500 galite pasidaryti laisvu ledų parduotuvę pas MISTER SOFTEE.

Vėl Mister Softee nukonkuravo visus ledų parduotuvius savo geriausiai suplanuotais, pagamintais ir geriausiai aprūpintais parduotuvėse automobiliais. Be to pūliai juos išreklamavo TV bei spaudoje ir tikisi didelio pasisekimo biznyje. Patyrimas nereikalingas, mes išmokysime. Galėsite pasirinkti biznii aplinky. Pamatysite, kaip galima per sezoną uždirbti nuo \$9,000 iki \$13,000 nuosava biznyje.

Pasitarkite raštu ar telefonu dar šandien.

DICK GODFREAU, MGR.

MISTER SOFTEE OF ILLINOIS

2235 W. Harrison St. Chicago, Ill.

Telef. SEeley 3-3362

RUN YOUR OWN GULF SERVICE STATION

Healthy, interesting outdoor work. Choice Niles and Lincolnwood locations available. No Service Station experience necessary. Company paid training. Small investment required. Take the big step toward financial independence. Call Mr. Packard LU 6-3223.

CONTRACTORS - BUILDERS

Namų Statytojai ir Taisytojai

HEATING CONTRACTORS

Istatome šilumos pučiamus pečius, vandens boilerius, oro vėsinatuvus, ir skardos darbai (sheet metal works)

UŽOZAS ŽEMAITIS

ir VICTOR SKIDE ST 8-9272 CICCERO HEATING AND SHEET METAL

2431 So. Kedzie Ave., Chicago 23, Ill. Tel. 277-1442. Res. OL 6-0412

GREIT, SAŽINGAI IR GARANTUOTAI

įrengia naujus ir perstato senus įvairių rūšių geso, alyvos ir anglių pečius namams apšildyti. Įtaisome boilerius, vandens nutekėjimo rymas ir kt. darbus.

VIKID HEATING CO.,

4444 So. Western Ave., D. Zukauskas, Virginia 7-3447, V. Stuopys, Olympic 2-2017.

ATLIEKAMI įvairūs tinkamomi darbai žemiausiomis kainomis.

YA 7-7965.

riuos savo paliktus daiktus. Pakelti Spirauskai (jue važiuoja automašina) buvo sustoję ir Chicagoje, kur aplankė jurbarkiečių Petronėlę Miller (Spirauskienė irgi yra kilusi iš Jurbarko).

— NAUJIENŲ piknike buvo žmonių iš tolimos Argentinos. Buvo atvykę Balys Kesylys, Petras Šniokas ir jojo žmona, Argentinoje gimusi lietuvaitė. Kesylys ir Šniokai svečiuojasi pas buvusią Smalaliene.

— Neišsimiegojęs žmogus — prastas darbininkas, pavojingas sferis, irzlus šeimos narys. Kad galėtum gerai išsimiegoti vėsiam, sausam ir filtruotam ore nuosavam bute, įsigyk gerą oro vėsintuvą. Tokius vėsintuvus ir vėdintuvus parduoda Gradinsko televizijų, radijų ir vėsintuvų krautuvė, 2512 W. 47th St., FR 6-1998. Skelbimas "Naujienose" yra kiekvieną dieną. (Sk.)

— Ciurlionio Galerija Dainų Šventės proga bus atidaryta: birž. 30 d., penkt. 7 v.v. — 10 v.v., liep. 1 d., šešt. 12 v. — 9 v.v., liep. 2 d., sekm. 9 v. — 12 v., liepos 3 d., pirm. 10 v. — 9 v.v.

— Kviečiame pamatyti Meno Kūrinių Fondą, skirtą nepriklausomai Lietuvai — 46-šiuo lietu. dailininkų 77 meno kūrinių.

— Įėjimas laisvas ir nemokamas.

— C. G. direkcija

REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Žemė — Pardavimui

PRIE 59th ir KILBOURN

1½ aukšto pajamų mūrinis, 15 metų senumo, 4 dideli kamb. apacioji ir 3 kamb. viršų, alyvos šild., garažas, dabar gauna \$200 mėn. pajamų. Tik \$23,900.

5205 W. 63rd PLACE

6 kamb. mūrinis, 15 metų senumo, įrengtas rūsy su baru, alyvos šild. ir daug priedų. Tik \$12,900.

ARTI 63rd ir KEDZIE

5½ kamb., 3 mieg. mūrinis, 2 metų senumo, gazu šild., visi įrenginiai kuo moderniskiausi. Pamatę įvertinsite. Tik \$22,900.

APIE 66th ir LAWDALE

Naujai atremontuotas medinis 5 kamb. namas, 2 auto garažas, žemi mokesčiai, tik \$16,900.

ARTI 72nd ir CAMPBELL

6 butų mūrinis, 3 auto mūr. garažas, platus skyapas, aukštos pajamos, pasiūlymai priimami. Ištikinkite kainą.

3 BUTŲ MŪRINIS

4-5-3 kamb., naujai atremontuotas, gazu atskiro šildymo sistemos, garažas, Gage Parke. \$26,900.

DRAUDIMO AGENTŪRA

PATARNAUJAME VISAIŠ DRAUDIMO REIKALAIŠ

J. Bacevičius

BELL-VARPAS

REAL ESTATE

General Insurance — Notary Public

6455 So. KEDZIE AVENUE

PROspect 8-2233

MARQUETTE PARKE

KAMPINIS RANCH į vakarus nuo Kedzie. 3 mieg., židiny salione, gazu šiluma, garažas \$19,800.

MŪRINIS BUNGALOW 6 kamb. naujai apkalta porčiai, garažas, gazu šildymas \$16,500.

BARGENAS. Sav. išvažiuoja. Parduos 8 metų mūrą 2 po 4½ kamb. ir 2 auto garaž., už rimtą pasiūlymą. Prašo \$38,000.

S. J. MATAS REAL ESTATE

10043 S. Western Ave.

Ofisas BE 8-8252, namų PR 6-6298

PERKAME, parduodame, mainome

įvairaus dydžio namus visur. Parduojame paskolą, visokerpią aprūdą, veikia notariatas.

NORVILA

REAL ESTATE AND BUILDERS

2658 West 59th St.

PROspect 8-5454

12 BUTŲ, naujas mūrinis Ciceroje. Geras ir saugus investavimas.

3 BUTAI ir krautuvė. \$450 pajamų per mėnesį.

MŪRINIS, 20 butų, \$31,000 metinių pajamų.

4 BUTAI ir 3 krautuvės Marquette Parke. \$6,380 pajamų per metus. Įmokėti \$19,000.

ŠIMAITIS

Realty, Notary Public, Insurance

2737 W. 43rd St. CL 4-390

4936 W. 15th St., Cicero OL 6-4980.

4342 SO. WESTERN

2-ju aukštu, 3 butų įvarkingas mūrinis, rūšys ir pastogė. Centr. šild. 2-viem butam, alumin. langai. Savininkas išsikėlė, raktai raštinėje — apdovosime. \$22,500 arba rimtas pasiūlymas.

A. NORKUS REAL ESTATE

2405 West 51st St. WA 5-5030.

RĒNTING IN GENERAL

Nuomos

NEMOKAMAI

PATARNAVIMAS ISNUOMAVIMUI

Turime lakiančiųjų sąrašą. Greitam patarnavimui skambinti PROspect 8-2233

BELL-VARPAS

6455 So. Kedzie Ave.

ISNUOMOJAMI 2 kambariai

įvengiamu su pataline ir skalbimu, gali būti ir su maistu. 4234 S. Artesian, 2-as aukštas. LA 3-1876.

RESORTS AND VACATIONING

Kurortai ir Atostogų Vietos

NEW BUFFALO, MICHIGAN

Moderniškas 4½ kamb. ranch namas, pilnas plytelėm šaltas rūšys, priėjimas garažas, idealu pensininkų porai. \$16,900. Skambinti GU 4-0576.

UNION PIER MICHIGAN

Parduodama 11 cottages su visais baldais, gazu sutvarkytas skyapas, arti Michigan ežero, parduos kad ir su nuostoliais už \$32,000.

Skambinti

Rogers Park 1-3413 arba East Gate 7-8200.

MISCELLANEOUS

Išvairūs Dalykai

A. ABALL ROOFING CO.

Itaisau lietaus vandeniu nutekėtį vamzdžius, varinius ir lydinto nerūdijamo metalo. Nereikia dažyti. Dengiu naujus stogus, taisyau, nudėgintų senus. Išvalau ir apcamentuoju kamurus. Dežau iš lauko namus, vandens vamzdžius, karnizus, langus, bokštėlius.

Kainos žemiausios, įvertinimas veltui. Esame pilnai apraudsti.

Atdari visą laiką.

LA 1-6047 arba RO 2-8778

REMKITE TUOS BIZNIERIUS,

KURIE GARSINASI "NAUJENOSE"

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Žemė — Pardavimui

Paskolos, perkant namus, daromos ilgimi terminams